Ազգ
Azg
armenian daily
20 ՅՈՒԼԻՍ 1996 ՇԱԲԱԹ # 134 (1140)

Ատոմային էներգետիկա. Հայ-ռուսական համագործակցությունն ընդլայնվում է

Երկկողմ համագործակցության ընդլայնման շրջանակներում օրերս Հայաստանի Հանրապետության պատվիրակությունը, ի դեմս ԱԳՆ հետ կապերի նախարար Գագիկ Շահբազյանի, ֆինանսների նախարար Լևոն Բարխուդարյանի և էներգետիկայի նախարար Գագիկ Մարտիրոսյանի, աշխատանքային հանդիպում են ունեցել Ռուսաստանի Դաշնության փոխվարչապետ Ալեքսեյ Բոլշակովի գլխավորած պատվիրակության հետ:

Հանդիպման արդյունքներով ռուսական կողմը խոստացել է Հայաստանի ատոմակայանի անվտանգության բարձրացման աշխատանքների մասնակցությունը շարունակելու, ինչպես նաև ատոմակայանի հետագա շահագործման համար անհրաժեշտ վառելիքի տրամադրելու իր պատրաստակամությունը: Քննության են առնվել Հայաստանում նոր ատոմակայան կառուցելու հեռանկարները: Կողմերը համաձայնեցրել են ռուսական ձեռնարկությունների և կազմակերպությունների մասնակցության խնդիրը ատոմակայանի նախագծային և շինարարական աշխատանքներին:

Շոշափվել է նաև Իրան-Հայաստան գազատարի շինարարության իրականացման անհրաժեշտությունը: Փոխշահավետության հիմքի վրա ռուսական կողմին առաջարկվել են մասնակցություն ունենալ գազատարի շինարարության և շահագործման աշխատանքներին:

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Համազգային շուքով, բայց զուսպ և համեստ պայմաններում հողին հանձնվեց Ալեք Մանուկյանի մարմինը

Լուիզ Մանուկյան Սիմոն. «Դրախտում, վստահ եմ, հայրս մի ճարտարապետ է գտնելու և Աստծուն համոզելու է, որ պետք է հայկական եկեղեցի ու դպրոց կառուցել»

Ինչպես հակիրճ հաղորդել էինք մեր երեկվա համարում, հինգշաբթի օրը վերջին հրաժեշտը տրվեց Ազգային հերոս մեծ բարերար Ալեք Մանուկյանին. Դետրոյթի Ս. Հովհաննես եկեղեցում: Այսօր ժամերի տարբերության պատճառով ուշ ստացված թղթակցությունից տեղեկանում ենք հետևյալ մանրամասները:

Հինգշաբթի օրը, հուլիսի 18-ին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա Ամենայն հայոց հայրապետի նախագահությամբ և ՀՀ Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանի գլխավորությամբ ներկայացված պետական պատվիրակության, ինչպես նաև Միջազգային հանձնաժողովի կառավարիչ Ջոն Ինգլարի մասնակցությամբ եկեղեցում տեղի ունեցած հոգեհանգստյան արարողությանը ներկա էին գտնվել Երուսաղեմից, Լիբանանից, Արգենտինայից, Ռումինիայից, Բուլղարիայից, Ավստրալիայից, Մ. Նահանգներից ու Կանադայից ժամանած, ինչպես նաև շուրջ 30 հազարանոց զանգվածի բազմամարդ ներկայացուցիչներ:

Հոգեհանգստյան արարողությունը նախագահել է Վեհափառ Հայրապետը, կարդին ունենալով Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդ փոխանորդը, Մ. Նահանգների Արևելյան և Արևմտյան թեմերի, ինչպես նաև Կանադայի թեմի առաջնորդները, արքեպիսկոպոսներ, եպիսկոպոսներ, վարդապետներ, քահանաներ ու սարկավագներ: Արարողությունը եղել է Մանուկյանի ընտանիքի հովվի ղեկավարության տակ, մեներգիչ Մարի Փարփանյան:

Քարոզից առաջ Գարեգին Ա կաթողիկոսը աղոթել է ընդամենը մի քանի ժամ առաջ TWA 800 թռիչքի 227 զոհերի համար, այնուհետև խոսել ողբերգական կյանքի դադարի մասին. «Սիրելի Ալեք, դու էլ, Դուք էլ ինչպես համախմբված են աշխարհի չորս կողմերից եկած հայորդիներ իրենց սերը հայտնելու քեզ»: Վեհափառը շեշտել է հանգուցյալի ունեցած արժեքներից երեքը՝ լավ քրիստոնյա, լավ հայ և լավ ամերիկացի, և բացատրությունները տվել Ա. Մանուկյանի գործունեության մասին: «Նա հայոց պատմության 20-րդ դարի մեծագույն դեմքերից էր», ասել է Վեհափառը և հայտարարել, որ Ս. Էջմիածնից իր բերած հատուկ խաչը կդրվի նրա շիրմին:

Տես # էջ 2

ԱՄՆ

Բիլ Քլինթոնը ցավակցում է Մանուկյան ընտանիքին

Սիրելի բարեկամներ, Հիլլարին ու ես այնքան վշտացինք Ալեքի մահը իմանալով: Գիտենք, որ Ձեզ համար դժվարին ժամանակ է, սակայն հույս ունենք, որ դուք մխիթարություն կգտնեք այն գիտակցությունից, որ նա այնքան բան արեց իր երկար և նշանակալից կյանքի ընթացքում: Ուղիղ հարթող ձեռնարկատեր՝ որն անընդհատ իր հաջողությունները ծառայեցրեց ուրիշներին օգտակար լինելու գործին՝ Ալեք Մանուկյանն իր ետևում թողնում է բարեգործության մնայուն արժեքներ: Նրա առատաձեռնությունը, նրա անսասան պաշտպանությունը ի խնդիր հայ ժողովրդի շահերին, նրա հանձնառու առաջնորդությունը Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությանը, շարունակում են մարդկանց ներշնչանք պատճառել ամբողջ աշխարհում, և մեր ժողովուրդն երախտապարտ է նրա տեսիլքի ու եռանդի համար:

Հիլլարին ու ես մեր խորագույն համակրանքն ենք հայտնում: Դուք բոլորդ մեր մտածումների և աղոթքների մեջ եք:

Bill Clinton

Սպիտակ տուն, 17 հուլիս 1996թ.

Անդրանիկ Միհրանյան. «Ռուսաստանում իշխանության բաժանման պայքար է»

«Հայաստանում իշխանությունները ուժեղ են, ընդդիմադիրները՝ թույլ»

[illegible]

Ռուսաստանի ներկայիս քաղաքական կյանքի զարգացումը ՌԴ նախագահական խորհրդի անդամ «Իմ երկիրը» լրագրի խմբագիր Անդրանիկ Միհրանյանը մեկնեց այն իրավիճակի ընդհանրությամբ, որն ակնհայտ է նախագահական ընտրություններից հետո: «Արմենպրես» մամուլի սրահում լրագրողների հանդիպման ընթացքում նա հայտարարեց, թե այժմ Ռուսաստանի իշխանության դերերում գնում է սուր խմբավորումների պայքար: Մի կողմից մեծաքանակ հայրենասիրական ուժեր են, որոնց ներկայացնում է Ալեքսանդր Լեբեդը, մյուս կողմից կառավարությունը Վիկտոր Չեռնոմիրդինի գլխավորությամբ: Չեռնոմիրդինի վերադարձը նույնպես որպես ժամանակավոր էր այդ հակասությունների դրսևորումը: Այժմ, ըստ խորհրդականի, սկսվել է իշխանության բաժանման այն մարդկանց միջև, որոնք որոշակի ներդրում են ունեցել Ելցինի հաղթանակում: Անդրանիկ Միհրանյանը շեշտեց, որ այժմ ընդդիմության ծրագրի հրապարակումից հետո, ընդդիմադիր պայքարի սրությունները մնացել են նույնը և մինչև դարձյալ Ռուսաստանի քաղաքական կյանքում դժվար թե հանգստություն հաստատվի:

Այս առումով էլ ընդհանուր համար վեց այն, որ երբ գեներալ Լեբեդը վարչապետից պահանջեց տնտեսական ռուսական ուժեր վերցնել իրեն, ստացավ Վիկտոր Չեռնոմիրդինի լուրջ հակահարվածը: Փոխարենը Լեբեդն անձն զբաղված է կառավարության կազմում ներգրավել իր դաշնակցին, ընդդիմության կուսակցության առաջնորդ, տնտեսագետ Սերգեյ Գլազևին, որն ընտրություններում պաշտպանեց գեներալին: Անդրանիկ Միհրանյանը չի բացառում նման կադրային փոփոխության հավանական պաշտպանության նախարար Ռոդիոնովի նշանակումից հետո:

Տես # էջ 3

Մեկ աչքը լավ է, երկուսը՝ ավելի լավ

Նախագահական ընտրություններին կհետևեն նաև օտարերկրյա դիտորդներ

ԿԸՀ-ի երեկվա նիստում քննարկվեց առաջիկա 1996 թ. ՀՀ նախագահի ընտրությունների ընթացքում օտարերկրյա դիտորդների կարգավիճակի մասին: Ըստ դրա, դիտորդներին հավատարմագրում է ԿԸՀ-ն: Նրանք կարող են հրավիրվել ԿԸՀ-ի կողմից միջազգային կամ օտարերկրյա հեղինակավոր կազմակերպություններից: Կազմակերպությունը ներկայացնում է իր կողմից հավատարմագրված դիտորդների ցանկը, որի հիման վրա ԿԸՀ-ն նրանց տալիս է համապատասխան վկայականներ: Որոշման մեջ սահմանված են նաև դիտորդների իրավունքները: Դիտորդն իրավունք ունի ներկա գտնվել հանձնաժողովների նիստերին, ծանոթանալ ընտրական փաստաթղթերին, քվեարկության ժամանակ գտնվել ընտրական տեղամասերում, ներկա գտնվել քվեաթերթիկների հաշվարկին, մասնակցել ընտրական հանձնաժողովների նիստերին, անցկացնել ժամկետային կեցություն ՀՀ տարածքում գտնվելու ընթացքում դիտորդները գտնվում են պետական պաշտպանության տակ: Նա չի կարող պաշտոնատար անձի գործունեության իրավունքներ իրականացնել և ընդունել որոշումներ: Սահմանված են նաև նրանց պարտականությունները, համաձայն որոնց չի կարող միջամտել ընտրական մարմինների, հանձնաժողովների աշխատանքին կամ ընտրական գործընթացի այլ փուլերին:

Ն. Մ.

Թեկնածուները ներկայացնելու են եկամուտների հայտարարագիր

ԿԸՀ-ի երեկվա նիստում որոշում ընդունվեց հանրապետության նախագահի թեկնածուների վերջին մեկ տարվա եկամուտների հայտարարագիր ներկայացնելու մասին: Հայտարարագիրը պետք է ներառի 1995 թ. օգոստոսի 1-ից մինչև 96 թ. հուլիսի 31-ը ներառյալ ժամանակահատվածում թեկնածուների եկամուտների չափերը:

Սակայն, ըստ ԱԺՄ-ի ներկայացուցչի տեսակետի, նման հայտարարագրի պահանջն անիմաստ է, քանի որ «թեկնածուների մեծ մասը չի աշխատում»: Այստեղ ԿԸՀ նախագահը կեսկատակ առաջարկեց այդ դեպքում հայտարարագիր ներկայացնել «նրանց մասին»:

Ն. Մ.

Եվգենի Պոստեխին. Սահմանապահ լինելը հոգեվիճակ է

ՀՀ նախագահն ընդունեց «Հայաստան» զորախմբի նոր հրամանատարին

ՏԻԳՐԱՆ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից, հատուկ «Ազգի» համար

Հուլիսի 18-ին Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց Ռուսաստանի Դաշնության սահմանապահ ծառայության (ԴՍԾ) Կովկասյան սահմանապահ հատուկ օկրուգի հրամանատար գեներալ-լեյտենանտ Վլադիմիր Ռոզլյակինին, որը պետության ղեկավարին ներկայացրեց իր նոր տեղակալ «Հայաստան» զորախմբի նոր հրամանատար գեներալ-մայոր Եվգենի Պոստեխինին: Վերջինս այդ պաշտոնում պաշտոնավարել է Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի հրամանագրով ու ՌԴ ԴՍԾ տնօրեն բանակի գեներալ Անդրեյ Նիկոլաևի հրամանով: Նոր հրամանատարը ներկայացվեց նաև ՀՀ ազգային անվտանգության նախարար Սերժ Սարգսյանին:

Եվգենի Ալեքսեևիչ Պոստեխինը ծնվել է 1953 թվականին Իվանովոյի մարզի Յուժայի շրջանի Ռասովիցի գյուղում: Սահմանապահ զորքերում է 1970 թվականից: 1970 թ. ընդունվել ու 1974 թ. ոսկե մեդալով ավարտել է Ալմա Աթայի սահմանապահական ուսումնարանը, 1983 թ. Ֆրունզեի անվան ռազմական ակադեմիան: 1974-80 թթ. ծառայության է անցել Հյուսիս-արևմտյան սահմանապահական օկրուգում, եղել սահմանապահ ուղեկալի պետ, պետ. սահմանապահ ջոկատի շտաբի պետ: Ակադեմիան ավարտելուց հետո ծառայել է Հեռավորարևելյան սահմանապահ օկրուգում, օկրուգի վարչության, ապա օկրուգի պաշտոններում:

Տես # էջ 8

Պեշավարում պահանջեց չեչենների հետ խաղաղության բանակցություններ սկսել

ՄՈՍԿՎԱ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, «ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ». Ռուսաստանի Պետդումայի այսօր նախագահ Բորիս Ելցինին դիմել է չեչենների հետ անհապաղ խաղաղության բանակցություններ վարելու կոչով: Ռուսաստանի խորհրդարանի ստորին պալատը մի բանաձև հաստատեց, որով պահանջվում է բանակցությունները սկսել և դրանց ընթացքում անցկացնել համաձայնեցված Ռուսաստանի հետ զորամասերի Բանաձևի օգտին քվեարկել է 272 պատգամավոր, դեմ

հանդես եկավ անփոփոխ 225-ի փոխարեն Պետդումայի փոխնախագահ Ռիբկինը: որի նախաձեռնությամբ էլ ընդունված բանաձևը հայտարարել է, որ եղածը պետք է պատարագի հակառակ սարքում Չեչնիայում և դրանից, թե ինչու վերջերս նորից ռազմական գործողություններ նախագահական ընտրությունների շրջանում մեծ թվով հրապարակից հետո: Ելցինի մի ռազմաճակատ բանաձևին դիմում պատկ չէ:

ԸՆԹԱՑԻԿ

Հուլիսի 19-ին Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նիստում քննարկվեցին օրակարգով նախատեսված 17 հարցեր: Դրանցից 9-ը վերաբերում էր քվեաթերթիկների արձանագրությունների ձևերին, այդ թվում մարված քվեաթերթիկների, ընտրողների ընդհանուր թվի, քվեաթերթիկ ստացած ընտրողների թվի, ընտրության քվեարկության արդյունքների, համայնքային ընտրական հանձնաժողովի մարզում քվեարկության վերջնական ամփոփիչ արձանագրությունների ձևերին, որոնք քվեարկությամբ կազմակերպման և իրականացման նպատակով ՀՀ կենտրոնական բանկի գործառնական վարչությունում ՀՀ ԿԸՀ-ի անունով բացվում է հաշվարկային հաշիվ, որտեղ կուտակվում են միասնական հիմնադրամի միջոցները:

Հիմնադրամը, որը տնօրինում է ԿԸՀ-ն, հիմնվում է պետական միջոցներից, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց կամավոր առնձումներից և ընտրական գրավից:

Նախընտրական հիմնադրամ կարող է ստեղծվել թեկնածուի նախընտրական քարոզչությունը կազ-

րում, ինչը ենթադրում է, որ տվյալ վստահված անձը բացի տվյալ ամրագրված հանձնաժողովից այլ հանձնաժողովների աշխատանքներին հետևելու իրավունքից զրկվում է: Առարկելով այդ դրույթի դեմ, ԱԺՄ-ի ներկայացուցիչ Դ. Բերիկյանը նկատեց, որ վստահված անձանց ամրագրումը հանձնաժողովներում գործում է միայն հօգուտ ֆինանսներ և պետական լծակներ ունեցող թեկնածուների, քանի որ ֆինանսական առող միջոցներ ունեցող կուսակցությունները չեն կարող մի ցուցակ տրամադրել վստահված ան-

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Վստահված անձանց գործոնը ընտրարշավում

ԿԸՀ-ն քննարկում է մի շարք վիճահարույց հարցեր

հաստատեց ԿԸՀ-ը: Քվեարկությամբ հետաձգվեց որոշման այն նախագծի քննարկումը, որը վերաբերում էր մարզային ընտրական հանձնաժողովների կազմում փոփոխություններ կատարելու կարգին:

Քննարկվեց, սակայն քվեարկության չդրվեց ՀՀ նախագահի ընտրությունների հետ կապված դրամական միջոցների հաշվառման և օգտագործման մասին որոշման նախագիծը, ըստ որի նախատեսվում է հանրապետության նախագահի առաջադրված կամ գրանցված թեկնածուների նախընտրական քարոզչություն իրականացնելու համար, ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման հետ կապված ֆինանսական միջոցների գոյացման և բաշխման մեխանիզմը:

Ըստ նախագծի, «Հանրապետության նախագահի ընտրության մակերպելու համար: Յուրաքանչյուր ֆիզիկական անձ թեկնածուի նախընտրական հիմնադրամին կարող է մուծել 100 հազար դրամից ոչ ավել, իսկ իրավաբանական անձը 1 մլն դրամից ոչ ավել: ԿԲ-ի փոխնախագահ Է. Ջարմանյանն առաջարկեց, որ յուրաքանչյուր թեկնածու (կամ նրա լիազորված անձը) ամեն օր առավոտյան ժամը 9.00-ին կարող է տեղեկանալ իր հաշվին փոխանցված կամ եղած ֆինանսական միջոցների մասին: Այս և այլ առաջարկները մշակելու համար որոշման հիմնական նախագծի ընդունումը հետաձգվեց հաջորդ նիստին:

ԿԸՀ-ի երեկվա նիստում լուրջ առարկությունների տեղիք տվեց վստահված անձանց գրանցման կարգի մասին որոշման նախագիծը: Ըստ նոր քննարկումների արժանացավ վստահված անձանց ամրագրումը որոշակի հանձնաժողովներ-

ձանց այս կամ այն մարզում 1-2 ամիս ամրելու համար:

ԱԺՄ-ի այդ առաջարկը պաշտպանեց նաև «Շամիրամի» ներկայացուցիչ Ռուբեն Հովհաննիսյանը: Իսկ ոչ էության քննարկման վերջում այդ առաջարկին առարկողներ միայն երկուսն էին. Ռուբեն Մանուկյանը (ՀՀՇ) և Արշալույս Մովսիսյանը (ՀՀԿ): Վերջինս պահանջեց անհապաղ քվեարկության դնել հարցը, սակայն ԱԺՄ-ի ներկայացուցիչը նկատեց, որ ՀՀՇ-ն գործի է դնում «իր հզոր զենքը» (թվական գերակշռությունը ԿԸՀ-ում - Ն. Մ.): Վիճահարույց հարցի քվեարկությունը հետաձգվեց, չնայած հարցի մեջ հստակություն մտցրեց կոմկուսի ներկայացուցիչ Վ. Մխիթարյանը վկայակոչելով համապատասխան օրենքի այն հոդվածը, որ խոսվում է վստահված անձանց լիազորությունների մասին:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԱՐՏՕՅԱՆ

ՑԱՎՈՏ ՀԱՐՑ

Հայաստանում կիրառվող «սոցիալական քաղաքականությունը» կարդարացնի՞ իրեն

Օրերս ՀԱՇ դահլիճում անցկացված Ազգային գիտաժողովում, ինչպես տեղեկացրել ենք, զգալի ուշադրության արժանացավ աղքատության և մուրացկանության խնդիրը: Մասնավորապես հետաքրքրությամբ ընդունվեց ՆԳՎ անչափահասների գործերի բաժնի պետ Մ. Մագոյանի զեկուցումը: Վերջինիս խնդրեցինք պատմել մուրացկանությամբ և թափառաշրջիկությամբ զբաղվող անչափահասների հետ տարվող աշխատանքի մասին:

Պարզվեց, որ այդ երեխաները հաշվառվում են ըստ բնակության վայրի, Երեւանի բնակիչները որոշ դասակարգման աշխատանքից հետո ուղարկվում են տուն, շրջաններից եկածները ՆԳՆ երեւանյան հետախուզության փաստաթղթերով անչափահասների ընդունիչ-բաշխիչ բաժին: Հնարավորության դեպքում այդ երեխաներին աշխատանք է առաջարկվում, սակայն չնչին աշխատավարձերը չեն հրապուրում նրանց (չմոռանանք, որ մուրացկանությունը եկամտաբեր մասնագիտություն է դարձել և օրական 3-4 հազար դրամ է բերում): Փոքրիկ մուրացկաններից շատերը միակողմանի ծնողազուրկ են:

Մուրացկանությունը երեւելի պատժելի արարք չի համարվում մեր երկրում, և օրենսդրական բազմաթիվ դատարկ տեղեր կան երեւույթի վրա ներազդելու լծակներից: Այս պայմաններում պարոն Մագոյանը մուրացկանության և թափառաշրջիկության դեմ պայքարի մի ելք է համարում մանկական ապաստարանների ստեղծումը: Դրանցից մեկը, նրա կարծիքով, պետք է հիմնվի Երեւանում երկրորդ հանրապետության շրջաններից մեկում: Սոցիալական վերաբերմունքի դեպքում բարեգործական կազմակերպությունները և անհատ բարերարները կարող են լուծել մշտապես մուրացկան և թափառաշրջիկ երեխաների օգնությամբ և սննդով ապահովելու խնդիրը: Համեմատության համար պարոն Մագոյանը «ներշնչող» թվեր բերեց ռուսաստանյան իրականությունից. այստեղ հաշվվում են 5 մլն մուրացկան և թափառաշրջիկ երեխաներ, որից 1 միլիոնը զբաղվում է մուրացկանությամբ փողոցներում:

Գիտաժողովում հնչած ելույթներից ուշագրավ էր համալսարանի սոցիոլոգիայի ամբիոնի վարիչ Լյուդմիլա Հարությունյանի ելույթը, որն ասաց. «Արագ փոփոխությունների, սրընթաց վիճակների, անտարբերության պայմաններում, երբ սոցիալական աշխատողի վիճակը միակն է, համալսարանը հասավ այն բանին, որ սոցիալական աշխատողի մասնագիտությունն ընդունվեց մասնագիտությունների ցանկում: Պատրաստվեցին մասնագետներ պրոֆեսորների հետ աշխատելու համար: Կարճ ժամանակում պատրաստվեցին 30 սոցիալական աշխատողներ, ստեղծվեց դասագիրք, որ գնահատվեց արժանավայել Ռուսաստանում, ասացին, որ ներկայացնում է մեր փորձը», ասաց նա, անդրադառնալով հնացած կադրերի պատրաստման «մանկության կենտրոնի» տեղափոխումը Աշխատանքի և սոցիալական հետազոտությունների ազգային ինստիտուտ, որը համապատասխան կադրեր չունի դրա համար:

- Չի կարելի քանդել եղածը, առանց ստեղծելու նորը, անհրաժեշտ են համագործակցություն, աշխատանքի ձևեր բաժանում պետական ինստիտուտի և համալսարանի միջև: Այլապես սոցիալական աշխատանքը կշարունակի մնալ միայն հումանիտար օգնության բաշխում: Սոցիալական քաղաքականությունը «Փարոս» համակարգ չէ, և ոչ էլ «Փարոս» համակարգը սոցիալական քաղաքականություն: Այսօր առկա է 5-7 տոկոս կազմող հարուստների խումբ, միջին խումբ գրեթե չկա, և կան առնելի քանակությամբ աղքատներ, որոնց փորձում են տալ մարդասիրական օգնություն: Սոցիալական քաղաքականությունը պետք է լրջորեն մշակվի, ներառի աշխատանքի, աշխատավարձերի համակարգի, հիմնվի նոր բականոնական [illegible] վրա: Մինչդեռ այսօր մարդասիրական օգնության արկղն ավելի ուժեղ, քան տարեկան աշխատավարձը», - վկայեց տիկին Հարությունյանը, որի արտասանած, մի փոքր հոռետեսական ելույթը որպես «դիմանկար» հնչեց գիտաժողովում սահմանված հանդարտ ընթացքում, սակայն, հուսով եմ, որպես «ձայն բարբառոյ անապատի» չընկալվեց:

ՄԱՐԻԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Համազգային շուքով, բայց զուտ եւ համեստ պայմաններում հողին հանձնվեց Ալեք Մանուկյանի մարմինը

Լուիզ-Մանուկյան Սիմոն. «Դրախտում, վստահ եմ, հայրս մի ճարտարապետ է գտնելու եւ Աստծուն համոզելու է, որ պետք է հայկական եկեղեցի ու դպրոց կառուցել այնտեղ»

Սկիզբը էջ 1

Այնուհետեւ եկեղեցու սրահում տրվել է հոգեճաշ Լուիզ Մանուկյան Սիմոնի հանդիսավարությամբ: Վաչե արք. Մանուկյանի կողմից սեղանի օրհնանքից հետո շնորհակալության խոսք է արտասանել ՀԲԸ Միության նախագահը: Նա շնորհակալություն է հայտնել Վեհափառ հորը, նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ներկայացուցիչ եւ Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանին, բոլոր ներկաներին, ինչպես նաեւ պրն Երվանդ Ազատյանին, որ շատ կարճ ժամկետում, տիկին Լուիզ Մանուկյանի ասելով, հասցրել էր 2000 հեռախոսազանգով կապվել աշխարհի չորս կողմը զգուշացնելու ազգային սուգը, հանգուցյալի եղբորը եւ հիվանդապահուհուն, որոնք վերջին 3 տարիներին խնամել էին նրան:

Տիկին Լուիզ Մանուկյանն այնուհետեւ պատմել է իր հոր կյանքից դրվագներ, թե ինչպես նա դարձավ ՀԲԸ Միության կենտրոնական վարչության ատենապետ, թե ինչպես Մանուկյան ազգանունը ամերիկացիները դժվար էին արտասանում մինչեւ այն պահը, երբ նա իր առարանը նվիրեց Դետրոյթի քաղաքապետին, թե ինչպես պրն Մանուկյանի համար սեփական ընտանիքը դասվում էր ազգային գործերից ու հարցերից հետո: Տիկին Լուիզն իր խոսքը ավարտել է հետեւյալ հուզիչ բանաստեղծական պատկերով. «Հայրս, վստահ եմ, դրախտին մեջ լավ ճարտարապետ մը պիտի գտնէ եւ Աստծուն համոզէ, որ հայկական եկեղեցի մը եւ հայ դպրոց մը կառուցուի հոն»:

Այնուհետեւ, ինչպես հաղորդում է մեր թղթակիցը, հանուն Հայաստանի եւ Արցախի ժողովրդի, հանուն նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի դամբանախոսական է ընթերցել ՀՀ պետական պատվիրակության ղեկավար Գ. Հարությունյանը: «Այսօր, երբ մենք մասնակցում ենք մեր Նախագահի հուղարկավորությանը, ամբողջ հայ ժողովուրդն է սգում: Հայաստանի Հանրապետության առաջին Ազգային հերոսը եւ Պատվավոր քաղաքացին, ՀԲԸ Միության պատվավոր նախագահն է վախճանվել», - ասել է նա եւ շարունակել. «Ալեք Մանուկյանի մահը հայկական կորուստ է ոչ միայն հայ ժողովրդի համար: Պատմությունը միշտ այնքան շռայլ չի գտնվում մարդկությանը նման մեծություն շնորհելու գործում: Մանուկյան անհատը խոսակցական լեզվով դարձավ ամերիկյան [illegible] իր եւ ազգի ժամանակների համար»: Պրն. Գ. Հարությունյանը հիշեցրել է հանգուցյալի արժանիքները որպես [illegible] ազգային վերածննդի [illegible] մեր ժամանակներում [illegible]: Վերջում պրն. Հարությունյանը հայտարարել է, որ իրենց պատվիրակությունը մի բուռ հող է բերել Հայաստանից տարածելու պրն Մանուկյանի շիրմին, [illegible]:

Վերջին խոսքը եղել է հանգուցյալի բարերար որդին Ռիչարդը, որն անդրադարձել է հոր գործարարական ծիրերին: Եթե հայրս իր գործում հաջողություններ [illegible] եզրափակել է նա եւ ընթերցել է Նախագահ Բիլ Քլինթոնի ցավակցական հեռագիրը:

Հոգեճաշի փակման աղոթքն արտասանել է Գարեգին արք. Ներսիսյանը:

Ընտանիքի ցանկությամբ ազգային մեծ բարերարի աճյունը ամփոփել են միայն ընտանիքի անդամները, Վուդլոուն գերեզմանատան մեջ:

ԵՐԵՎԱՆ

«Հայաստանի տնտեսության զարգացումը կապիտալի ներհոս եւ ներդրումներ է պահանջում»

Վարչապետն ընդունեց Ֆրանսիայի դեսպանին

Հուլիսի 19-ին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանն ընդունեց Ֆրանսիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Միշել Լեգրային:

Ողջունելով դեսպանին, վարչապետը հույս հայտնեց, որ պարոն Լեգրան նպաստավոր կլինի Հայաստան-Ֆրանսիա փոխհարաբերությունների հետագա խորացման համար:

Պարոն Բագրատյանն ասաց, որ ներկայումս Հայաստանի տնտեսությունը թեւակոխում է որակական նոր փուլ, որի հաջողությունը պայմանավորված կլինի տնտեսության զարգացումից, ինչն իր հերթին պահանջում է կապիտալի ներհոս, ինվեստորների գործունեության ակտիվացում: Այս առումով նա շեշտադրեց ֆրանսիական ֆիրմաների ներկայության անհրաժեշտությունը Հայաստանի տնտեսության մեջ:

Առանձնահատուկ խոսակցություն ծավալվեց կառուցվելիք նոր ատոմակայանի մասին: Վարչապետը նշեց, որ նախնական պայմանավորվածություններն անցած փուլ են և խոսակցությունն արդեն պետք է ընթանա կոնկրետ հարցերի շուրջ այն է՝ թե կողմերից ով, ինչով և ինչպես պետք է մասնակցություն ունենա Հայաստանի համար կենսական անհրաժեշտության այդ շինարարությանը, նկատելով, որ ատոմակայանի կառուցմանը Ֆրանսիայի մասնակցությունը վերջինիս համար ինվեստիցիոն լավագույն դաշտ է:

Կոնկրետ անդրադարձներ եղան առանձին ֆիրմաների և մասնավորապես «Տոտալի», «Էլ Ֆի», «Ֆրամատոմի», «Գազ դը Ֆրանսի» և այլոց գործունեությանը, Գյումրիում ֆրանսիական դպրոցի շինարարությանը, տնտեսության առանձին ոլորտներում համագործակցության ընդլայնմանը:

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
[illegible]
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN Telephone 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Սկիզբը էջ 1

Մեր այն հարցին, թե այդ պայմաններում, երբ գնում է ներիշխանական պայքար, իսկ Բորիս Ելցինը գտնվում է հանգստյան տանը, այնուամենայնիվ ո՞վ է իրականում ղեկավարում երկիրը, Անդրանիկ Միհրանյանը տվեց հետեւյալ պատասխանը: Նրա կարծիքով՝ շատ է խոսվում այն մասին, թե Ռուսաստանում է կառավարի գործերի դուրսբերմամբ եւ խաղաղարար գործողությունների շարունակմամբ, ազգային գաղափարախոսության եւ այսպես կոչված «կովկասյան ազգության մարդիկ» մեսյնության տարածման հարցերը, որոնց վերաբերյալ տրված մեկնաբանությունների, բնական է, հնարավորություն չունենք մեկ հոդվածով անդրադառնալ: Ինչ վերաբերում է այն հարցին, թե շատ գործում ուժ: Իբրեւ նախագահական շտաբի անդամ, Միհրանյանը տեսել է, թե ինչպիսի չնչին հնարավորություններ են ունեցել Ֆիլատովի կամ Շումեյկոյի կառույցները: Նրա կարծիքով, քաղաքացիական հասարակության բույլ զարգացումը հնարավորություն չի ստեղծում, որպեսզի ֆինանսական եւ տնտեսական խոշոր շահեր առաջ

ԱՍՈՒԼԻՍ

Անդրանիկ Միհրանյան. «Ռուսաստանում իշխանության բաժանման պայքար է»

«Հայաստանում իշխանությունները ուժեղ են, ընդդիմադիրները՝ թույլ»

տանում ինչ-որ մեկը ղեկավարում է: Բայց իսկը ներսից ծանոթ լինելով քաղաքական ընթացքին եւ զորացման կայացնելու մեխանիզմներին, այն կարծիքին է, որ անցած տարիներին այնուամենայնիվ ղեկավարել է նախագահը բավականին խիստ ու վստահ:

Ժամանակի ընթացքում առանձնանալու, ռադիկալ լիբերալների ազդեցությունից նախագահը անցել է այլ խմբերի ազդեցության տակ, ինչի վկայեց նաեւ տարեվերջին կազմված նախագահի շրջապատի տարրումը: Դա էր վկայում Կոզիրեւի, Չուբայսի կամ Ֆիլատովի հեռացումը: Իսկ այն անձինք, որոնք այսօր են ի հայտ եկել, կարող են լինել ժամանակավոր: Մեր հարցին, թե խորը չի բարդանում արդյոք Լեբեդի նշանակումը, Միհրանյանը նշեց, թե չարդ ոչինչ չի բարդանում այսօրվա ռուսական իրականությունում: Ի դեպ, քաղաքագետը հայտնեց, թե Հայաստանի ղեկավարությունը մեծ ուշադրությամբ հետեւում էր Ռուսաստանում տեղի ունեցող կադրային փոփոխություններին եւ հատկապես պաշտպանության նախարար Գրաչովին: Գրաչովի փոփոխությունը նա կորուստ համարեց Հայաստանի համար, թեեւ նշեց նաեւ, որ նոր նախարար Ռոդիոնովն էլ առանձնապես հակադրվելու հիմքեր չունի: Նա հույս հայտնեց, թե նախարարի եւ Հայաստանի միջեւ լավ հարաբերություններ կհաստատվեն, մասնանշելով, որ շատ բան կախված կլինի այնուամենայնիվ Լեբեդի դիրքորոշումից: Իր կողմից, Անդրանիկ Միհրանյանը խոստացավ օգնել, որպեսզի գիշ[…] ընկալվի Հայաստանի առանձնահատուկ դերը Ռուսաստանի քաղաքական շահերի շրջանակում: Ղարաբաղի խնդրում, ըստ Միհրանյանի, առայժմ լուրջ փոփոխություններ չկան: Անեն ինչ առնչված վիճակում է: Ռուսաստանն ուզում է, որ կողմերը լուրջ քայլերով շարժվեն առաջ՝ բարձրացնելով նաեւ ռուսական կողմի դերը: Սակայն ոչ մի մանրակրկիտ ծրագիր չկա մշակված: ՌԴ նախագահի խորհրդականը բավականին ընդարձակ անդրադարձ կատարեց նաեւ այլ խնդիրների շուրջ: Չեչնիայի հարցի լուծումը, որը

նայում: Նշենք միայն Հայաստանի ներքաղաքական զարգացումների վերաբերյալ Միհրանյանի հետեւյալ տեսակետները: Նրա կարծիքով, բացառվում է, որ մինչեւ նախագահական ընտրությունները Հայաստանում ցնցումներ լինեն: «Հայաստանի իրավիճակը, այլ հետխորհրդային հանրապետությունների հետ համեմատելով, անհամեմատ կայուն է, իսկ ղեկավարությունն ունի անհամեմատ ավելի մեծ ուժ եւ համախմբված կառույցներ, որոնք ապահովում են կառավարության գործունեությունը», ասաց ՌԴ նախագահի խորհրդականը: Նրա կարծիքով, ընդդիմությունը Հայաստանում շատ թույլ է եւ պառակտված: Ուստի, ելնելով նշված օբյեկտիվ հանգամանքներից, նրա կարծիքով, շատ քիչ է հնարավոր, որ Ռուսաստանի դեպ իրական մրցակցություն ծավալվի նախագահական ընտրությունների ընթացքում: Միհրանյանի կարծիքով, ընդհանրապես անցած շրջանում հետխորհրդային եւ ոչ մի հանրապետությունում չի ստեղծվել իրական կուսակցություն: Միակ կուսակցությունը, ըստ նրա, կոմկուսի մնացորդներն են Ռուսաստանում: Եվ Ելցինին, թե Գայդարին ու Չեռնոմիրդինին չհաջողվեց ստեղծել իշխանության նկատմամբ հավատարմություն ունեցող որեւէ կազմակերպություն, որոնք անկախ լինեն պետական կառույցներից եւ միաժամանակ այդ կառույցները դնեն իրենց ուղղորդության տակ:

Այդ պատճառով էլ, ըստ նրա, պետական կառույցները դեռ երկար ժամանակ ավելի նշանակալից դեր կխաղան քաղաքական շրջանում, քան ընդդիմության ներկայացուցիչները:

Իհարկե, դա այն դեպքում, երբ ցնցումներ չլինեն արտաքին ազդեցությունների կամ ներքին փլուզման հետեւանքով:

Ինչ վերաբերում է Ռուսաստանում ստեղծված նոր կուսակցություններին, ապա դրանք բնորոշվելին իբրեւ «դիվանային», այսինքն՝ որոնք կարող են մի սենյակում, մի բազմոցի վրա տեղավորվել: Ու եթե որեւէ դեր այդ կուսակցությունները չունեն քաղաքական տնտեսական հիմքեր, կմնան թույլ: Իսկ թե Հայաստանի նախագահի ընտրությունների հաղթանակ անելուց հետո կփոխվի՞ արդյոք նորմալ ընդդիմություն ստեղծել հարցին, Միհրանյանը պատասխանեց, թե դա հնարավոր մտեցում է: Նման փորձ կատարվեց նաեւ Ռուսաստանում, բայց ընտրվեց անհաջող թեկնածու՝ Ռիբկինը: Այսօրվա պայմաններում Ելցինը նման ընդդիմություն կարող է ստեղծել Զյուգանովի եւ Կուլեցովի միջոցով: Նույնը վերաբերում է Հայաստանին, որտեղ ընդդիմադիր ուժերը պետք է «դիվանայինից» ավելի լայն ուղղություն բերեն: Ընտրություններից հետո «Հանրապետություն» դաշինքը կարող է հանդես գալ իբրեւ աջ ուժ, իսկ հակադիր բեւեռում կարող են լինել Ազգային ժողովրդավարական միությունը կամ ձախ սոցիալ դեմոկրատական, կոմունիստական կամ սոցիալիստական:

Նախագահի եւ կառավարության ցանկությունից կախված կլինի, թե որ ընդդիմադիր ուժը կլինի համախմբող: Անդրանիկ Միհրանյանը բնական համարեց, թե ազգային դեմոկրատիզմի եւ թե սոցիալ դեմոկրատիզմի ընտրությունը, որոնք կարող են նաեւ զուգահեռաբար զարգանալ, բայց դա կլինի կախված կլինի իշխանությունների ցանկությունից:

«Ազգայնամոլի» տխուր «հոբելյանը»

Խմբագրություն ներկայացավ Ադրբեջանի Ղազախի շրջանում 1928 թ. ծնված Միխայել Տիգրանի Հակոբյանը: Սոխը մի տխուր «հոբելյան» էր. վաղը, հուլիսի 21-ին, լրանում է ուղիղ 50 տարին, ինչ այն ժամանակ հազիվ 18-ը լրացած պատանուն Ադրբեջանի ԽՍՀ Գերագույն դատարանը դատապարտել էր երեք տարվա ազատազրկման «ազգայնամոլական» տրամադրությունների, «խորհրդային ժողովուրդների եղբայրական բարեկամությունն արատավորող» խառնգլության մեղադրանքով: Իրականում դեռ պատանի Միխայելը համարձակություն էր ունեցել դիմումներ գրել Ղազախի ղեկավարներին, որոնց մեջ մասնավորապես էր արել եւ դատապարտել ազգային խտրականության դրսեւորումները հայերի նկատմամբ: Շատ ամիս Բաքվի ՊԱԿ-ի զնդաններում նրանից փորձել են իմանալ, թե ովքեր են իրեն «հրահրել այդպիսի նացիոնալիստական ելույթների»: Որեւէ մեկի անունը չի տվել, այնուամենայնիվ, «ինտերնացիոնալիստ Ադրբեջանի» արդարադատության ծառայողները կալանավորել են եւս 2 հայ «նացիոնալիստի» այս «անփորձ պատանուն ճանփից շեղելու» համար եւ ուղարկել, ինչպես այն ժամանակ էին ասում, «ոչ այնքան հեռավոր վայրեր՝ վերադաստիարակվելու»:

Չուզանիցս 1988-ի նոյեմբերին փախել է Ադրբեջանից. այժմ իր հայրենի հողում է եւ իբրեւ մեծավանդային օրաց է որոնում երբեմնի խորհրդային ժողովուրդների «եղբայրության» ադրբեջանական տարբերակը:

Ռ. Հ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Գարձյալ գնդակոծվել են Ճամբարակ գյուղի պաշտպանական դիրքերը

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հուլիսի լույս 19-ի գիշերը Ադրբեջանի զինված ուժերի ստորաբաժանումները հրաձգային զարտեսակ զենքերով գնդակոծել են Գեղարքունիքի մարզի Ճամբարակ գյուղի պաշտպանական դիրքերը: Ըստ ՀՀ պաշտպանության նախարարության մամուլի ծառայության, տուժածներ չկան: ՀՀ զինված ուժերի ստորաբաժանումները պատասխան գործողություններով հարկադրել են հակառակորդին դադարեցնել կրակը:

Ալավերդու «Մանեսի» գործարանը տվեց առաջին արտադրանքը

Տեղական բաղադրությամբ հետո սեւ պղնձի առաջին արտադրանքը տվեց Ալավերդու նախկին լեռնամետալուրգիական կոմբինատը, որի բազայի վրա ստեղծվել է «Մանեսի» գունավոր մետաղների գործարան բաժնետիրական ընկերությունը: Այդ առթիվ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը շնորհավորական հեռագիր է ուղարկել ընկերության նախագահ Օրեկի Ֆորոնինյանին եւ գործադիր տնօրեն Նիկոլայ Ֆեոֆանովին: ԴՐԱՍՈ

ԵՐԵՎԱՆ

Անձնագրերը՝ ելքի թույլտվությամբ

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ ՆԳՆ անձնագրային եւ վիզաների վարչությունը, ելնելով ծառայության աշխատանքի նորաստեղծարարությունից եւ հանրապետության քաղաքացիների արագ սպասարկելու անհրաժեշտությունից, ՀՀ նոր անձնագրերը տալիս է հանրապետությունից ելքի թույլտվության կնիքով՝ դրոշմված: Այդ ամենի համար քաղաքացին պետք է վճարի 2612 դրամ, որից 1100-ը՝ լուսանկարի, 72-ը՝ անձնագրի եւ 1440-ը՝ ելքի թույլտվության կնիքի համար:

Արմենպրեսի թղթակցի այն հարցին, թե հնարավո՞ր է անձնագիր ստանալ առանց ելքի թույլտվության, երբ քաղաքացին դրա անհրաժեշտությունը չունի կամ պարզապես ի վիճակի չէ վճարելու նախատեսված գումարը, վարչության պետ Վարդան Հարությունյանը պատասխանեց, որ հնարավոր է: Անդրադառնալով սոցիալապես անապահով այն խավին, որը վճարունակ չէ, պարոն Հարությունյանը նշեց, որ աշխատանքներ են տարվում նման քաղաքացիների համար հավանականներ գտնելու ուղղությամբ: Ըստ նրա, վերջիններիս համար դա այնքան էլ մեծ գումար չէ եւ ռոպանավորության նման դեպքեր առել նաեւ Արաբկիրում այդ ձեւով անձնագրեր կտանան ճանապարհորդ ուղեգիրները:

Իրեն անձնագրերի փոխարինումը նորերով իրականացվում է նաեւ հանրապետության մարզերում, բացառությամբ Գեղարքունիքի, որտեղ եւս շուտով կտեղադրվեն անհրաժեշտ տեխնիկական միջոցներ, եւ սպասարկումը կսատարվի տեղերում:

Արարատի մարզը եւ Հալեպի նահանգը կհամագործակցեն

Երեկ արտգործնախարարությունում ստորագրվեց առեւտրատնտեսական եւ մշակութային համագործակցության համաձայնագիր ՀՀ Արարատի մարզի եւ Սիրիայի Արաբական Հանրապետության Հալեպի նահանգի միջեւ: Համաձայնագիրն ստորագրեցին Արարատի մարզպետ Դավիթ Զադոյանը եւ սիրիական պատվիրակության ղեկավար, Հալեպի նահանգապետ Մուհամմադ Մուստաֆա Միրոն: Համագործակցությունն ընդգրկում է գյուղատնտեսության, տրանսպորտի եւ հաղորդակցության, առողջապահության, տեղական ինքնակառավարման փորձի փոխանակման, սպորտի եւ, անշնակարեւորը, առեւտրի եւ սպասարկումների բնագավառները: «Կայուն, ժողովրդավարական սիրիական պետության հետ» համագործակցության եզրերից պրն Զադոյանն առանձնացրեց առեւտրի ոլորտը՝ տեղեկացնելով, որ ծրագրվում է Հալեպի առեւտրական պալատի մասնաճյուղ բացել Արարատի մարզում: Սիրիական կողմի համար հետաքրքրություն ներկայացնող ապրանքներից են [illegible] գործարանի [illegible] կամ [illegible] պրն Միրոն:

Հալեպի նահանգապետը նշեց կարեւորությունը 2 մարզերի համագործակցության, նշեց, որ այն կբարգավաճի նաեւ Հայաստանի եւ Սիրիայի ավելի եւ արդյունաբերական պալատների միջեւ կնքված պայմանագրերի շրջանակում: Նա վստահություն հայտնեց, որ երկու երկրների փոխհարաբերությունների խորացումը կօգնայի նրանց շահերին: Ներընդհատ զարգացող ու բարենորոգվող իր երկրի օրենքները կանաչ ճանապարհ են բացում ներդրումների եւ արտահանման, առեւտրական եւ այլ փոխանակման համար, ասաց պրն Մուստաֆա Միրոն:

Հոկտեմբերին նախատեսվում է Արարատի մարզի պատվիրակության պատասխան այցելությունը Հալեպ, որի ընթացքում կոնկրետացվեն համագործակցության կոնկրետ գործարար ծրագրեր:

Լ. Պ.

ՍԵՂՐԻ

Ժամանակավորապես դադարեցվեց ջրամբարի գործարկումը

Հուլիսի 19-ին տեղի ունեցավ Մեղրու համայնքի հանդիպումը ՀՀ պաշտպանական ներդրումների հիմնադրամի խնամակալ խորհրդի փոխ Արամ Գրիգորյանի եւ քաղաքապետ Հարություն Բարդասարյանի հետ: Հանդիպմամբ քննարկվեց քաղաքի 1000 մետր խորանարդ տարողությամբ ջրամբարի վերանորոգելու եւ ջրամատակարարման առավելագույն խնդիրը լուծելու ծրագիրը: Որոշվեց ժամանակավորապես դադարեցնել քաղաքին ջուր մատակարարող ջրամբարի գործարկումը եւ միայն կոոպերատիվ շինարարություն սկսել հետո այն շահագործման հանձնել: Ծրագիրն իրագործելու համար բերվել է 7 հոգուց բաղկացած իրականացնող կազմակերպություն, որն [illegible] [illegible] [illegible] մամուլի, որի ընթացքում վերահսկողություն [illegible] եւ ինժեներ շինարարները կիրառեն շինհրապարակում շուրջօրյա աշխատանքներին: Նախկին 1000 մետր խորանարդ տարողությամբ ջրամբարի գործարկումը քաղաքին ջուր կմատակարարի մեկ այլ 500 մետր խորանարդ տարողությամբ ջրամբարը:

ՀՀ սոցիալական ներդրումների հիմնադրամը ծրագրել է առաջիկայում [illegible] Մեղրու [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] եւ [illegible] [illegible] հետ կապված խնդիրներին:

[illegible] է, որ հաս[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ԽԱՉԻԿ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Մեղրի

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Պասարկ գրպանով թղթախաղի սեղանի մոտ ոչ ոքի չեն թողնում

Կամ այն մասին, թե ինչու է կարեւոր ստորագրությունների հավաքումը

Այս օրերին խաղաֆական կուսակցություններն ու ՀՀ Նախագահի թեկնածու առաջադրած մյուս կազմակերպությունների կենտրոնական գրասենյակները անսովոր կերպով սակավամարդ են: Տարօրինակ ոչինչ չկա՝ գրեթե բոլորը քաղեքաղ, գյուղեգյուղ, տնետուն ընկած ստորագրություններ են հավաքում իրենց առաջադրած թեկնածուներին Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովում գրանցել տալու համար: Իսկ դրա համար, ինչպես հայտնի է, պահանջվում է 25 հազար ստորագրություն: Դա այնքան էլ քիչ չէ, եթե նկատի առնենք, որ ստորագրությունների հավաքման ժամկետը բավական կարճ է, իսկ դրա հարաբերական տոկոսը՝ առնվազն երկու անգամ բարձր է վերջերս Ռուսաստանում անցկացված նախագահական ընտրությունների համեմատությամբ (այնտեղ պահանջվում էր 1 միլիոն ստորագրություն, որը փաստորեն կազմում էր ընտրողների ընդհանուր թվի 1 տոկոսը, իսկ մեզ մոտ, եթե ելնենք այն հաշվարկից, որ հանրապետությունում լավագույն դեպքում փաստացի կան 1,2 միլիոն ընտրողներ, ապա մեր 25 հազար ստորագրությունը կկազմի նրանց 2-2,5 տոկոսը): Եթե նկատի առնենք նաեւ հանրապետության երջաններ մեկնելու եւ մայրաքաղաքից դուրս ստորագրություններ հավաքելու դժվարությունները (տրանսպորտային բավական բարձր ծախսեր եւ այլն), ապա հասկանալի կդառնա, որ համենայն դեպս ՀՀ Նախագահի համար առաջադրված հազիվ թե բոլոր թեկնածուները կկարողանան հաղթահարել այդ սահմանագիծը: Եթե սրան գումարենք նաեւ թեկնածու գրանցվելու համար օրենքով նախատեսված գրավադրման չափը (2 միլիոն դրամ), որը հայաստանյան իրականության համար բնավ էլ փոքր չէ, ապա կարող ենք վստահորեն եզրակացնել, որ ներկա իշխանություններն այնքան էլ շահագրգռված չեն, որպեսզի նախագահական մրցակցության մեջ հնարավորին չափ շատ թեկնածուներ ներգրավվեն:

Ի դեպ, սա նրանց ուժի, այլ ոչ թե թուլության վկայությունն է: Շատ թեկնածուների մեջ իշխանությունները շահագրգռված կլինեին, եթե իրենց թեկնածուի հաղթանակի հարցում թեկուզեւ աննշան կասկած ունենային: Այդ դեպքում բազմաթիվ թեկնածուների առկայությունը հնարավորություն կտար փոշիացնել ընդդիմության ուժերը եւ կհեշտացներ նրանցից յուրաքանչյուրի հանդեպ առանձին եւ այն էլ նկատելի առավելությամբ հաղթանակ տանելու՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի շանսերը: Մինչդեռ ընդունված օրենքը գործնականում նվազագույնի է հասցնում այս ճանապարհով ընդդիմության ուժերի փոշիացման հնարավորությունը: Իսկ այդ օրենքը, չմոռանանք, ընդունել է այն Ազգային ժողովը, որում ներկա իշխանությունները բացարձակ մեծամասնություն ունեն:

Այս օրենքը վկայում է մեկ այլ բան եւս: Իշխանությունները կատարելապես վստահ են, որ նույնիսկ փոքր թվով թեկնածուներ մնալու դեպքում, թեկուզեւ 4-5 հոգի, նրանք չեն կարողանա միասնական ճակատ կազմել ներկա նախագահի դեմ եւ իրենցից ընտրել միայն մեկին, հանելով մյուսների թեկնածությունները հօգուտ նրա, որպեսզի հենց այդ մեկի «դրաշի տակ» համախմբեն բոլոր ուժերը եւ փորձեն եթե ոչ հաղթել, ապա գոնե արժանավոր «ճակատամարտ» տալ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին:

Օրինակից լինենք, այս կանխատեսումը բավական ռեալ հիմքեր ունի: Հազիվ թե Սերգեյ Բադալյանը, օրինակ, հանի իր թեկնածությունը հօգուտ Վազգեն Մանուկյանի (կամ հակառակը): Քիչ հավանական է, որ իրենց թեկնածությունները հանեն նաեւ Պարույր Հայրիկյանը, Արամ Սարգսյանը, Աշոտ Մանուչարյանը, Լենսեր Աղալովյանը եւ մյուսները՝ հօգուտ այս երկուսից որեւէ մեկի: Մինչդեռ պարզից էլ պարզ է, որ ներկա նախագահին քիչ թե շատ պատշաճ դիմադրություն կարող են ցույց տալ հենց նրանք: Ընդսմին, Ռուսաստանում կոմունիստների պարտությունը նկատելիորեն նվազեցրել է հայկոմկուսի ղեկավար Սերգեյ Բադալյանի շանսերը: Իմ տպավորությամբ՝ այժմ միակ խաղաֆական գործիչը, որ հենց նույն այդ «քիչ թե շատ պատշաճ դիմադրությունը» ընդունակ է ցույց տալ ներկա նախագահին, մնացել է Վազգեն Մանուկյանը:

Ամբողջ հարցն այն է, թե կկարողանա՞, արդյոք, ընդդիմությունը հենց նրան ընտրել իբրեւ իր միասնական թեկնածու: Բայց այդպիսի ընտրության համար ոչ միայն գաղափարախոսական տարաձայնություններն պիտի հաղթահարվեն, որոնք առանց այն էլ շատ բարդ են ու ինչինչ գրեթե անհաղթահարելի են թվում: Նման մի խայլի համար մյուս բոլոր թեկնածուներին առայժմ հարկավոր է հավաքել նույն այդ յարաբաստիկ 25 հազար ստորագրությունները: Առանց այդ, պատկերավոր ասած, «խաղագումարի»՝ միասնական թեկնածուի ընտրության բանակցությունների սեղանի շուրջ «խաղաֆական պոկեր» խաղալու համար ոչ մեկին մոտ չեն թողնի, կամ լավագույն դեպքում նրանք այդ սեղանին կիրավիրվեն իբրեւ... «անօժիտ հարսնացուներ»:

Ահա թե ինչու այսօր այդքան կարեւորվել է այդ ստորագրությունների հավաքման գործը: Ընդսմին, պաշտոնական խարոզչական միջոցներն այնքան էլ շահագրգռված չեն մեր խաղաֆացիներին բացատրելու, որ այս կամ այն թեկնածուի առաջադրման համար ստորագրություն տալը խաղաֆացուն բացարձակապես ոչնչով չի պարտավորեցնում: Ավելին, խաղաֆացին կարող է ստորագրություն տալ ոչ միայն մեկի, այլեւ մի քանիսի, նույնիսկ՝ բոլորի առաջադրման համար, սակայն դա բնավ չի նշանակում, թե նա դրանով իսկ «պարտավորվում է» ընտրությունների օրը քվեարկել նրա օգտին: Ոչ, եւ կրկին ո՛չ: Ընտրել կարող ես ում ուզում ես, բայց ահա իրավունք ունես նաեւ քո ստորագրությամբ վավերացնել, որ չես առարկում մյուսների առաջադրմանը: Սա է ստորագրությունների հավաքման այս գործընթացի էությունը, ոչինչ ավելի: Մինչդեռ դրանով զբաղված մի քանի անձնավորությունների հետ իմ շփումներից տեղեկացել եմ, որ խաղաֆացիները դժվարությամբ են գնում դրան: Ոմանք պատճառաբանում են, որ արդեն ստորագրել են սրա կամ նրա առաջադրման համար, մյուսները հայտարարում են, որ ոչ մեկին էլ կողմ չեն, երրորդները ասնում են, թե «այդ ամենն ավելորդ է, միեւնույն է, Լեւոնն է ընտրվելու...» եւ այլն, եւ այլն:

Թե ով եւ ինչպես է ընտրվելու՝ եկեք այսօր դեռ այդ մասին չմտածենք: Օրը կգա՝ կընտրենք: Իսկ առայժմ չզլանանք ստորագրություններ դնել թեկնածուների առաջադրման պաշտոնական փաստաթղթերի տակ: Ի վերջո, շատ մեծ անոք կլինի, եթե մեզանում առաջադրվի... նախագահության միայն մեկ թեկնածու: Դա, համոզված եմ, բոլորովին չէր ցանկանա նաեւ ներկա նախագահը...

[illegible]

«Արժանապատվություն, ո՞ւր է ջիկնանքդ»

Դարեր առաջ իր խոցող մեղադրանքը հավանաբար այսպես կվերածեր Շեքսպիրը, եթե ապրեր մեր «մեծ ժամանակաշրջանում»: Մուրացկանությամբ է հագեցած մթնոլորտը՝ խոշոր ու մանր պետությունների կառավարական մակարդակներից մինչեւ կյանքի հատակը: Այնտեղի հիմնավոր օրենքներ ու որոշումներ են ընդունում «հումանիտար օգնություն» կոչված ողորմության մասին, ասես մուրացկանությունը դարձել է կյանքի օրինական նորմ եւ տիպի գոյատեւի հավերժ ու հաստատուն:

Մեր անկախ հայրենիքում էլ, փոխանակ վերացնելու կամ մեղմացնելու աղքատություն ծնող չարիքները, ամենուր խարոզում են բարոյախրատական ադերսանքներ. «Պետք է արթնացնել մեծահարուստների խիղճը, որ նրանք իրենց «ազնիվ» կուտակումներից բաժին հանեն որբերին, ծերերին, հիվանդներին, զոհվածների ընտանիքներին, փախստականներին, հաշմանդամներին, հարյուր հազարավոր գործազուրկներին»: Էլ ո՞վ մնաց: Մնում է, որ աղքատների ամեն շերտ իր գլխի ճարը տեսնի:

Ջին բերատիպայի» ձեւով: Պատմավոր է կոլեկտիվ մուրացկանությունը կամ սողոսկությունը: Այս բնագավառում մուրողներն են դպրոցը, մանկապարտեզը, գրողների, նկարիչների եւ այլ միությունների ու ծերանոցները: Ողորմություն սպողներն են նորահարուստները եւ մաֆիաները հացի մաֆիան, պրիվատիզացիայի մաֆիան, աղբահանման մաֆիան, կեղծ դասագրքերի մաֆիան, բենզինի մաֆիան եւ այլն: Անհատական մուրացկանությունը դոփ եք, ձեր եկամտի աղբյուրները նորաստեղծ հպարտ աղքատներն են, ովքեր շատ կուզենային ձեր արհեստով զբաղվել, բայց «դեմք» չունեն: Այժմ ձեր արհեստի գիտական հիմունքների մասին: Այժմ համառոտ մտորենք ձեր արվեստի կատարելագործման շուրջ, ու նաեւ պարզենք, թե դոփ ինչպես հասանք այս հանգրվանին: Մեկ օրինակը հերիք է: Օրինակ դու, աղբարկղին բացված պարոն, ինչո՞ւ մուրացկան դարձար:

- Ես լավ բանվոր էի, - ասում է պարոնը, - բայց գործարանի հաստոցները հանեցին, բարձեցին ու կրեմադրենք, իսկ հետո կիրավիրենք մուրացկան դոլամաստուրգի ու մեր սեփական տիեզերքը կունենանք:

Կիրակի է, մեկն այն անհամար կիրակիներից, որ պարզապես են Երեւանի փողոցներն ու շուկաները արտասահմանյան ծխերով ու հավերով, արտասահմանյան երշիկով ու կարագով, տեղական տոմատով ու ժամանակով: Շուկայի «ոգին» ժամն է, բեմը մուտքի հրապարակի մի անկյունն է, ու բեմում Արշակ Երկրորդը: Արքայական ծիրանին փաթաթվում է արեւի շողի տակ, արքայի գլխին սաղավարտ է, գոտուց կախված սուր, ձեռքին վահան իր զինանշանի խաղողներով: Արշակ Երկրորդի կոշիկն Սովետովի ու Կուտուզովի շնանշաններ են, «Աշխարհամարտի վետերան» մեդալներ, նմանապես արվարձանից պատրաստած փառքի երեք աստղերի շքանշաններ ու խորհրդային Միության հերոսի ոսկեգույն աստղը: Մեկ ուրիշ մուրացկան, ժողովրդական արտիստ, խառնաշփոթ է անում եւ Սայաթ-Նովայի «Քամանչայի» մեղեդի

ՆՈՐԱՎԵՊ

Պրոպագանդիստն ու մուրացկանները

Մեծ ծառի տակ վերապատրաստման դասընթացի էին հավաքվել մուրացկանները, ու Պրոպագանդիստը սկսեց իր ճառը:

- Պարոնայք, ես էլ կյանքում սոցիալիզմի հանդերձյալ աշխարհում, 20 տարի բաղխմբակ եմ ղեկավարել, իսկ էս կյանքում դիսերտացիա եմ գրել մուրացկանության ծագումնաբանության եւ նրա ինչինչոցի մասին: Ես ապացուցել եմ, որ ձեր զբաղմունքը ոչ թե արհեստ է, այլ արվեստ, որին պետք է տանենք իմ ղեկավարությամբ: Երբեր հագեցած է խարոզներով, խնդրում են, աղերսում են, որ մեծահարուստները ձեզ խղճան ու ողորմություն տան: Չեն տա: Նույնպես դրան չեք հասնի, ասենք, դեմքին մուր քսելով, աչքի մեկը սեւ պաստառով ծածկելով կամ ծնոտը ծռելով: Պետք է զարգացնել պրոֆեսիոնալիզմը, մուրացկանությունը դնել ինդուստրիալ ռելսերի վրա:

Պրոպագանդիստը հազաց, գլուխը քորեց, ակնոցն ուղղեց ու շարունակեց.

- Էյ, դու, աղբարկղին բացված պարոն, ինչպես ես նստել գլուխդ ես մեջտեղ դրած: Շարունակեմ: Այսօր ոմանք ձեր ծագումը վերագրում են այս անցման շրջանին, ոմանք նոր կապիտալիզմին, ոմանք հին սոցիալիզմին, ոմանք էլ ձեզ համարում են ազգային երեւույթ: Նրանք կեղծիքներ են, դուք համամարդկային եք, եւ Աստվածը ձեզ ստեղծել է ի սկզբանե: Ձեր ավելները զծագրված են ժայռապատկերներին: Դուք հիշատակվում եք եւ գիտական հիերոգլիֆներում, ու պապիր արձանագրություններում, Հին ու Նոր կտակարաններում, «Հայք» բերքում, Մարքսի «Կապիտալում»:

Պրոպագանդիստը նորից հազաց, նորից գլուխը քորեց, նորից ակնոցն ուղղեց ու շարունակեց.

- Ես ուսումնասիրել եմ մուրացկանության երեք աղբյուրներն ու երեք բաղկացուցիչ մասերը, դրանք են պետական մուրացկանություն, կոլեկտիվ մուրացկանություն եւ անհատական մուրացկանություն: Պետականը, գիտեք, կատարվում է հումանիտար օգնության եւ «շուկաներն ու տարան», այսպես արտադրամասերը լրիվ դատարկեցին: Պահակն ասաց, որ գործարանը նախապատրաստվում են պրիվատիզացիայի, այլեւս աշխատանք չկար, որովհետեւ հաստոց չկար: Այդպես դարձա գործազուրկ եւ ընտրեցի այս «մասնագիտությունը»:

- Ես առաջարկ ունեմ, - ասում է միջին տարիքի մեկ ուրիշ մուրացկանուհի:

- Նախ, ներկայացիր, - ասում է Պրոպագանդիստը, - դու ո՞վ ես, այսինքն էն կյանքում սոցիալիզմի հանդերձյալ աշխարհում, դու ո՞վ ես եղել:

- Ժողովրդական արտիստ եմ եղել, թատրոնի:

- Իսկական ժողովրդական արտիստը պետք է ժողովրդի մեջ լինի փողոցներում, շուկաների մուտքերի առջեւ: Էն աշխարհում ի՞նչ դեր ես խաղացել:

- Իշխանի, գեներալի, թագավորի, մուրացկանի...

- Բոլորը թող, մտիր վերջին դերի մեջ, - ասում է Պրոպագանդիստը, - պետք է ապրել այսօրվա կյանքով: Հիշիր այն հրամայականը, որ ասել են Գյոթեն ու Շարենցը «Ժամանակից շունչը պարզիր»: Իսկ ո՞րն է մեր ժամանակի շունչը, իհարկե, մուրացկանությունը:

- Ես առաջարկ ունեմ, - կրկնում է արտիստը, - ի՞նչ կլինի, որ մուրացկանություն անենք բազմարի դերում, ասենք, Տիգրան Մեծի կամ Արշակ Երկրորդի:

- Էլի լավ, հոյակապ միտք է, - գոչում է Պրոպագանդիստը, - բայց ուշադի՞ր մտերիմ բան, արքայական ծիրանին:

- Ես կբերեմ, - ասում է արտիստը, - հիմա մեր թատրոնը նախապատրաստվում են պրիվատիզացիայի, մեկը գրքերն ու պիեսներն է տանում, մեկը ջահերը, մեկը պատուհանների շրջանակներն է հանում տանում, իսկ ես կբերեմ հանդերձանքը արքայական ծիրանի, թագ, սուր, վահան, կեղծամներ ու բեղեր, գրիմի ներկեր:

- Այդես, շատ այդես, - ասում է Պրոպագանդիստը, - ուրեմն այսպես, նախ պատմական դրամաներ րի տակ արտիստը երգում է Արշակ Երկրորդի համահայաց արիան: Ավանդական զանգակներ գիտարկին փոխարինել է մի զեղեցիկ արկղ մի կողմին սկսած կարմիր խաչ, մյուս կողմին Արցախի պատկերն ու տարիկը: Արքան սուրը վեր է պարզում ու պատերազմի կոչում «Ո՜ն, հանուն հայրենյաց»: Ծղրտանները շնչաշնում են շեփ արկղի մեջ: Արշակ Երկրորդի արիայում հայտնվում են նոր արտահայտություններ «Արցախ», «Լաչինի միջանցք», «Շահումյանի շրջան», «Դյանցա»: Հանդիսատես շուկայականների շարքերում այստեղ այնտեղ հայտնվում են վեր պարզած բռունցքներ: Արքան դառնում է խոլոխ ու վեհապանծ, արքան մարտի է կոչում բոլորին, բոլորին: Ծղրտանների շեղջը բարձրանում ու բարձրանում է:

Այդ պահին քաղաքի մյուս շուկաների մուտքերի մոտ ու մետրոյի կայաններում ելույթներ են ունենում մյուս «կոլեգաները»: Ու մի մուրացկան Անանուրեթ, եղասն կամ հայրենասիրական հռոմար սակներ են հրապարակում «մարշալները», «գեներալները» ու «[illegible]խաները»:

«Աշխատանքային օրվա» վերջում բոլորն իրենց «գործի» տեղերից հավաքվում են Մեծ ծառի տակ: Մի մուրացկան ակադեմիկոս մարխանտիկոս հաշվեց ու հրապարակեց օրվա «վաստակը» եւ ապշեցին: Այդա Պրոպագանդիստը սկսեց արդյունքների ամփոփումը:

- Պարոնայք բոլորդ, այսօր վա հավաքված գումարները ցույց են տալիս, որ աշխատանքի կատարելագործման շնորհիվ մուրացկանների եկամուտները վերջին տարիներին կրկնակի աճել են, եւ մենք զգալիորեն առաջ ենք անցել ԱՊՀ բոլոր երկրների մուրացկաններից: Ինտելեկտուալ այսպիսի բարեփոխումները անշրջելի են, եւ ոչ մի հետադիմական ուժ, ոչ մի քաղաքի մուրության մեզ չի կարող հետ տանել ոչ մի քայլ, ոչ մի [illegible]:

[illegible]

ԱԶԳ

Միջազգային

Ստալինի, Ռուզվելտի և Չերչիլի համաժողովից հետո անցած տարիներին անգլիացիները բազմիցս հրապարակել են, որ գերմանացիները հետախուզությունը ծրագրել էր դեպի Թեհրան մահափորձ։ Վերջին տարիներին բացահայտված փաստաթղթերից պարզ է դառնում, որ Յուրի Կուզնեցը «Երկար թռիչք» գործողության մասին պատմող իր գրքում, որ վերջերս հրատարակվել է, մանրամասներ է հայտնում, վկայակոչելով նոր, նախկինում անհայտ տվյալներ։

«Գերմանական գործակալների ցանցը բավականին մեծ էր Իրանում, ընդգծում է գրքի հեղինակ Յուրի Կուզնեցը, այդ Իրանում անգլիական և խորհրդային հետախուզությունները չէին գործում միասնաբար» ... Մասնավորապես, Թեհրանում խորհրդային հետախուզությունը հանգել էր այն եզրակացության, որ անգլիացիները «ցանկանում են առանձնացնել մեր ծառայությունը հակառակորդի գործակալների վերահսկման ոլորտից»։

Թեհրանում խորհրդային գործակալական ցանցի ղեկավարությամբ Գևորգ Վարդանյանն էր։ Ռուզվելտի համար, ինչպես նաև Չերչիլի, Թեհրանը անվտանգ կամ ամբողջությամբ անվտանգ չէր։ Այդ մասին վկայում են բազմաթիվ փաստաթղթեր, որոնց մեջ կան խորհրդային հետախույզների զեկուցագրերը։ Այդ մասին վերջերս պատմել է ...

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի առեղծվածներից

Թեհրանում «մեծ եռյակի» դեմ մահափորձ չի նախապատրաստվել

Քննարկվում է դարձել այն պատմությունը, որ 1943 թվականի վերջին Թեհրանի կոնֆերանսի ժամանակ գերմանական հետախուզությունը մահափորձ էր նախապատրաստում «մեծ եռյակի»՝ Ստալինի, Ռուզվելտի և Չերչիլի դեմ։ Այս վարկածի մասին հատորներ են գրվել, ֆիլմեր նկարահանվել (հիշենք Ալեն Դելոնի մասնակցությամբ, Գեորգ Կալմարենցի երաժշտությամբ և Շառլ Ազնավուրի կատարմամբ «Թեհրան-43» ֆիլմը)։ Մահափորձի մշակման մասին առաջինը հարցրած էական աղբյուրից իմացավ առասպելական հետախույզ Նիկոլայ Կուզնեցովը։ Դա իբր հնարավորություն տվեց վնասազերծել նացիստ դիվերսանտներին և փրկել «մեծ եռյակը»։ Իրականում գերմանական դավադրությունը չէր ձախողվել այն պարզ պատճառով, որ գոյություն չէր ունեցել...

Երբ Թեհրանում հանդիպեցին Ստալինը, Ռուզվելտը և Չերչիլը, գերմանացիները և ոչ մի գործակալ կյանքի նման գույք չունեին։ Գերմանիայի և նրա իրանական գործակալության ղեկավարները չէր հայտնաբերվել ոչ մի ծրագիր, որը գործակալների ցանցերի միջոցով իրականացվել կարող էր «մեծ եռյակի» ժամանման հետ։

1943-ին Իրանում աբվերի մեջ էին մնացել գերմանական հետախուզության ընդամենը մեկ գործակալ և մի քանի պարաշյուտիստներ, այն էլ Թեհրանից հեռու, որոնց գործ էին նետում նավթամուղերում դիվերսիաներ իրագործելու համար։ «Նրանց դիմադրելու համար մարդ չկար, գրում է գրքի հեղինակը, նույնիսկ եթե նրանց հաջողվեր բարեհաջող և անվնաս վայրէջք կատարել։ Մարդ չկար, որովհետև կազմակերպիչ նրանց փոխգործողությունը գերմանացիներ ընդհատվել էր։ Ամենից հետո մարդ չկար, որ իրագործեր մահափորձ Ռուզվելտի, Չերչիլի և Ստալինի դեմ»։

Պատերազմի նախօրյակին Իրանում հիմնվել էր գերմանական մեծ գաղութ։ Իսկ պատերազմը սկսվելուց հետո մեծ թվով իրանցիների համակրանքը Գերմանիայի կողմն էր։ 1941-ի օգոստոսի վերջին խորհրդային և անգլիական զորքերը երկու կողմից մտան Իրան, որտեղից այնտեղ վերջ տվեն գերմանական

զորքերից ազատվելու միջոց էր։

Այդ նույն կազմակերպություններ, որոնք մտնում էին նացիստական Գերմանիայի հետ դաշինքի մեջ, այլ նաև նաեւ օգնության համար դիմում էին Մոսկվային։ Ազգայնական տրամադրված իրանցիները բոլորից առավել ատում էին անգլիացիներին և եղբայրաբար էին նրանց, ովքեր խոստանում էին երկիրը ազատել նրանցից։

Անգլիացիները բռնեցին և բանտարկեցին գերմանամետ իրանցիների կազմակերպության ամբողջ կազմը, որի կազմում կային հարյուրից ավելի օրենսդիր ակտիվ անդամներ, զբաղված էր ոչ միայն գերմանական գործակալությամբ, այլ նաև հետևում էր անգլիացիներին։ Իրանում խորհրդային հետախուզությունը ղեկավարում էր դիվանագետների միջավայրում հանրահայտ Իվան Ագայանցը։ Անգլիացիների շատերը նրան համարում են խորհրդային լավագույն հետախույզ։

Իսկ Մոսկվան ինչո՞ւ էր ուզում Ամերիկայի նախագահին փախցնել իր հսկողության գոտում Բերիայի ուղին ռազմավարական մտածողության։ Ամենաբան նման ստույգ Սերգո Բերիան Ստալինին զեկուցում էր այն, ինչի մասին երեկ անգլիացիները պայմանավորվել էին։

Յուրի Կուզնեցը գրում է, որ «Ստալինի, Ռուզվելտի և Չերչիլի մահափորձը չկայացավ, որովհետև գերմանական գործակալությունը վաղուց բռնվել էր»։

Հետախուզության պատմաբան Վիկտոր Չեռնյավսկին, որը ավարտում է հուշերի գիրքը, նկատում է, որ գերմանական հատուկ ծառայությունները չէին էլ ծրագրում նման գործողություն, և առավել ևս նրա մասին Ռոմանում ոչինչ չէր կարող իմանալ հանրահայտ հետախույզ Նիկոլայ Կուզնեցովը։ Վիկտոր Չեռնյավսկին գրում է. «Գերմանական հատուկ ծառայությունների արխիվներում, որոնք ընկել են մեր կամ դաշնակիցների ձեռքը, չկա նույնիսկ մի ակնարկ «Երկար թռիչք» գործողության նախապատրաստման մասին»։

Պատերազմի ժամանակ և հետպատերազմյան առաջին տարիներին փոխգնդապետ Վիկտոր Չեռնյավսկին ծառայում էր խորհրդային արտաքին հետախուզությունում այն բաժնում, որը զբաղված էր Գերմանիայում և Ավստրիայում իրականացվող գործողություններով, այդ թվում նաև էր գերմանական հետախուզության արխիվային փաստաթղթերը։

Հ. Լ.

ՀԵՌԱԳԻՐ

Թուրքիան նեղուցների հարցում զիջում չի անի Ռուսաստանին

Մոսկվայում հանդիպումներն ավարտելուց հետո Ս. Բայքալի գլխավորած թուրք խորհրդարանականների պատվիրակությունը Մոսկվայից վերադարձավ Անկարա։ Այցի վերջին օրը պատվիրակությունը հանդիպում ունեցավ Ռուսաստանի Դաշնության վարչապետ Վ. Չեռնոմիրդինի հետ։ Հանդիպման ավարտից հետո Բայքալին հայտարարեց, որ «ռուսական կողմը կանգ առավ նեղուցների և Չեչնիայի խնդիրների, իսկ թուրքական կողմը՝ Ռուսաստանում PKK-ի գործունեության առնչվող հարցերի վրա»։

Բայքալին ասաց. «Հանդիպման ընթացքում Չեռնոմիրդինը առաջ էր քաշում այն միտքը, որ նեղուցների հարցում Ռուսաստանը բավականին դժվարությունների է բախվում, և որ անհրաժեշտ է վերանայել Մոնտրեյի համաձայնագիրը։ Իսկ մենք ընդգծեցինք, որ նեղուցների հարցը Թուրքիայի համար կենսական նշանակություն ունեցող խնդիր է, և մենք որևէ զիջում անելու մտադրություն չունենք։ Ինչ վերաբերում է Չեչնիային, ապա Չեռնոմիրդինն ասաց, որ այն Ռուսաստանի համար արյունոտ վերք է և հարցի վերջնական լուծման համար մեծ ջանքեր են գործադրվում»։

Էրբաքանը հարուստների հաշվին կերակրելու է աղքատներին

Վարչապետ Ն. Էրբաքանը Մեջլիսում արտասանած ճառում հայտարարեց, որ կառավարությունը այսուհետև կդառնա Թուրքիայի աղքատների շահերը։ Էրբաքանը ասաց. «Երկրում ծանր դրամաններում իրենց գոյությունը պահպանում են միլիոնավոր ընտանիքներ։ Մենք ունևոր դասակարգից գանձելով միլիոնավոր դոլարներ, աղքատների համար հասարակական ճաշարաններ կհիմնենք։ Այսուհետև Թուրքիայի ոչ մի անկյունում խաղացած մարդ չի լինի։ Աղքատները կստանան հատուկ քարտեր։ Թուրքիան հսկայական հնարավորություններ ունեցող երկիր է, պետք է այդ հնարավորությունները պետք է կարողանալ գտնել և ժամանակին օգտագործել։ Հայտնի է, որ գրեթե նույն հնարավորություններով Միջին Ասիայի հանրապետություններում և Հեռավոր Արևելքում ավելի մեծ արդյունքներ են արձանագրում։ Մենք արմատապես կփոխենք մեր տնտեսությունը։ Այնպես որ, Անատոլիայի այգիները Արևելքի վարդերից ավելի բարձր են»։

ԳՐԻԳՈՐ ՋԱՂԲԱՑԱՆ

Ռուսական անաղմուկ սուզանավ՝ առանց պտուտակի և շարժիչի

Մի քանի ամիս առաջ ամերիկյան լրատու աղբյուրները հայտնաբերել էին ռուսական մի սուզանավ, որն անցել էր Հյուսիսային Եվրոպայի ջրերով և Ատլանտյան օվկիանոսում շարժվում էր դեպի ԱՄՆ-ի արևելյան ափը։ Ամերիկացիներին հատկապես զարմացրել էր այն փաստը, որ ռուսական սուզանավերին հաջողվել էր աննկատ անցնել իրենց ռազմածովայինների ձայնային տեղորոշիչ սարքերի՝ սոնարների գործողության գոտիներով։ Սակայն, ինչպես նշում է ֆրանսիական «Սյանս է վի» գիտական հանդեսը, ռուսական սուզանավի լռությունը կարելի է բացատրել տեխնոլոգիական որոշ նորույթներով։ Մասնավորապես այն ենթադրությունն է արվում, թե սուզանավը շարժվում է մագնիսական-հիդրոդինամիկ ուժի միջով, այսինքն չունի պտուտակ և շարժիչ, այլ լոկ մագնիսական և էլեկտրական դաշտեր, որոնց շնորհիվ էլ տեղաշարժվում է սուզանավը։ Բացի դրանից, ռուսական այդ սուզանավի իրանը բաց երևույթին երկշերտ է։ Շերտերի միջև գտնվող դատարկությունը նույնպես նվազեցնում է աղմուկը։ Հանդեսը միաժամանակ վերծնում է նաև այն հարցի պատասխանը, թե «սառը պատերազմի» ավարտից մի քանի տարի անց և երկրի տնտեսական ճգնաժամի պայմաններում ռուսներն ինչու են շարունակում զարգացնել իրենց ստորջրյա նավատորմը։

Հավանաբար, ռուսներն ուզում են դրանով ոչ միայն ապահովել իրենց երկրի անվտանգությունը և զարգացնել տեխնոլոգիական գիտելիքները, այլև պահպանել տնտեսության կենսական ճյուղերից մեկը։ Որոշ խաղաքների, (օրինակ, Սեւերոդվինսկի և Մուրմանսկի) բնակիչները փաստորեն գոյատևում են միայն ռազմական նավաշինության շնորհիվ։

Պ. Բ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Թմրամոլներ՝ Քլինթոնի շրջապատում

Ներկայումս ԱՄՆ-ի նախագահի վարչակազմի 9 աշխատողներ հատուկ ստուգման են ենթարկվում թմրանյութերի օգտագործման առնչությամբ։ Սպիտակ տան կյանքի տեղեկությունները չհրապարակելու օրենքը։ Սպիտակ տունը չի նշում նրանց անունները և չի ասում, թե ինչ պաշտոններ են զբաղեցնում նախագահի խորհրդականները։ Հայտնի է միայն, որ նրանցից ոչ մեկը չի զբաղեցնում «կարևոր հանրային պաշտոն»։ Ամեն ինչ սկսվեց այն բանից, որ Սպիտակ տան ընդհանուր անվտանգության համար պատասխանատու գաղտնի ծառայությունը դեռ 1994 թ. սկզբներին բացահայտեց, որ դրա մի շարք աշխատակիցներ, ըստ երևույթին, «ոչ վաղ անցյալում օգտագործել են կամ շարունակում են օգտագործել թմրանյութեր»։ Կասկածի տակ հայտնվեց 21 մարդ և 1994 թ. մայիսին նրանց համար մշակվեց հատուկ ծրագիր։ Այն դարձավ թմրանյութերի օգտագործմանն առնչվող տվյալական ստուգումների հայելում։

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

Ռադիոակտիվ ռուբլիներ

Մոսկովյան «Օգոնյոկ» հանդեսի վերջին հրապարակումներից մեկը վկայակոչելով «Սյանս է վի» ամսագիր հոդվածում համարում տեղեկացնում է, որ Ռուսաստանում շրջանառու դրամապանակների մեջ վերջերս սկսել են հայտնաբերվել ավելի և ավելի մեծ թվով ռադիոակտիվ ռուբլիներ։ Ո՞րն է դրանց հայտնվելու պատճառը։ Պարզվում է, որ ՊԱԿ-ի խորհրդային Անվտանգության դաշնային ծառայությունը հակամարտող կողմերի բանկերում թողարկված ռուբլիները նշում էր, և նշված թղթադրամների բացահայտմամբ կարողանում էր դրանց ճանապարհը հետևել։ Այժմ հայտնի է դառնում, որ ԱԴԾ-ն մի քանի տարի զբաղվել է այդ գործով, այն էլ ռադիոակտիվ վիրուսների դրամապանակների կազմում, որոնք վտանգ են ներկայացնում մարդկանց առողջության համար։ Ուստի ներկայումս Ռուսաստանում բանկային աշխատողների առողջության ստուգումներ են սկսվել։

Պ. Մ.

Դեն Սյաոպինի փեսան պաշտոնանկ արվեց

Պեկինում չինական լավատեղյակ աղբյուրները տեղեկացնում են, որ Դեն Սյաոպինի փեսան Հե Պինգը հեռացվել է բանակի հանդերձանքի գրասենյակի տնօրենի պաշտոնից։ Նա զբաղվում էր զենքի վաճառքի հարցերով։ Նա հեռացվել է նաև «Պոլի» ֆիրմայի ղեկավարի պարտականություններից։ Այդ ձեռնարկությունը զբաղվում է զենքի արտահանմամբ։ Գեներալ Հե Պինգի պաշտոնանկությունը ցույց է տալիս Դեն Սյաոպինի տոհմի ազդեցության թուլացումը։ Օգոստոսին կյանքի 92 տարին լրացնող Դեն Սյաոպինը հանրության առջև չի երևացել 1994 թ. սկզբներից։ Նրա կրտսեր աղջկա Դեն Ռոնգի ամուսին Հե Պինգի հեռացումը կապված է տնտեսական հանցագործությունների դեմ պայքարի արշավի հետ։

ՏՐԱՍՏ ՊՐԵՍ-ՌՈՒՏՐ

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Բ[illegible]

Հայաստանը հայտնություն է նաեւ ... քանդակով

«Ազգը» հուլիսի 11-ին է տեղեկացրել, որ 96-ին Ռավեննայի Դանթե կենտրոնում անցկացված թվով 12-րդ բիենալեին հայ քանդակագործները աննախադեպ հաջողություն գրանցեցին (Մարիամ Հակոբյան բրոնզե մեդալ, Աշոտ Բաղդասարյան Պատվի մեդալ, Արմեն Վարդանյան Գրան պրի): Նախորդ բիենալեին Գրան պրին շահած Գարեգին Դավթյանը այս տարի դարձավ ժյուրիի անդամ ի թիվս այլ երկրների ներկայացուցիչների տեղ զբաղեցնելով Ռուսաստանը ներկայացնող հայազգի Գեորգի Ֆրանգուլյանի կողքին: Տարիներ շարունակ Հայաստանը ճանաչվել է իբրեւ գեղանկարիչների երկիր. այսօր այդ պատկերացումը լրացվում է: Երբ հաշվի առնենք, որ 90-ից հետո է Հայաստանի դուռը տեղ գտել Դանթե կենտրոնում, իսկ 2 տարին մեկ անցկացվող բիենալեներից մեր երկիրը ներկայացնող արվեստագետները ձեռնունայն չեն վերադառնում, կարելի է ենթադրել, միգուցե Հայաստանի կենցաղային պայմանները մեծ՞ծ չեն բարելավվում: Ժյուրիի արժանի ենթադրությունը մի կողմ: Երեւանում աշխատող միակ ձուլարանից «դուրս եկած» քանդակներին Իտալիայում սպասում են: «Ժյուրիի համար անսպասելի էր, որ մեծաքանակ եւ որակյալ շատ բարձր քանդակների կողքին «նորաստեղծ» երկրից բավական քանակությամբ բարձր որակի աշխատանքներ են գալիս», ասում է Գարեգին Դավթյանը: Սա հաստատվում է 12-րդ բիենալեի մասնակիցների խոսքից: Սրա մասին է վկայում արդյունքը:

[illegible]

Արմեն Վարդանյան, Մարիամ Հակոբյան, Գարեգին Դավթյան, Աշոտ Բաղդասարյան

[illegible]

ՌՈՒԶԱՆ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

«Սոթբիի» 130 լոտ Մոսկվայում

Մոսկվայի աճուրդներում ամեն ինչ հանգիստ է: Քաղաքի առաջատար աճուրդների տնօրենների խոսքերով, ներկա տարեշրջանը անակնկալներ չի մատուցում:

Ինչպես ցույց է տալիս փորձը, դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաները եւ նկարները ծարդիկ գնում են ուրիշների համար: Ներկա տարեշրջանում հատկապես մոդայիկ Է «բանկային բանկատեր ընկերոջ» ծննդյան օրվա առթիվ նվիրել ոչ թե գերբանկարժեք 10 հազար դոլլարանոց ոսկե կրակվառիչ, որոնցից նա արդեն մոտ 10 հատ ունի, այլ Ֆաբերժեի, Ռերիխի կամ Օվչիննիկովի ստեղծագործություններից:

«Նոր ռուսների» շրջանում ներկայումս առաջատար նկարիչներ են համարվում Շիշկինը, Այվազովսկին եւ Լեւիտանը: Այդ նկարիչների համդեպ նման անհույս սերը բացատրվում է շատ պարզ ձեւով. նրանց անունները հայտնի են դեռ դպրոցական նստարանից եւ, բացի դրանից, գործերը հեշտ են ընկալվում: Պատահական չէ, որ տարեշրջանի առավել աժիոտաժի վաճառները կապված են Շիշկինի անվան հետ: Նրա «Անծայրածիր տարածքներ» կտավը «Ալֆա արտ» աճուրդում վաճառվեց 44 հազար դոլլարով: «Գելոս» աճուրդում Իվան Իվանովիչի «Քարե կղզին» նկարը գնեցին 60 հազար դոլլարով: Հարուստները սիրում են նաեւ Վիկտոր Վասնեցովին: Նրա «Ասվածամայրը մանկան հետ» նկարի նախնական գինը 15-20 հազար դոլլար էր, բայց վաճառվեց 28600-ով: Ալեքսեյ Սավրասովի «Ծովափ: Մայրամուտ» բնանկարը վաճառվեց նախնական գնից 1,5 անգամ թանկ՝ 40700 դոլլարով: «Ալֆա արտում» վաճառված ամենաթանկ կտավը Բորիս Գրիգորեւի «Փախուստ» գործն էր: Անհայտ նկարիչների համար բավական թանկ գին 10 հազար վճարվեց «Գելոսում» «Փորփիկ» նկարի համար: Իսպիեակի տածարի խճանկարների իր էսքիզներով հայտնի Կ. Դուզիի «Աղաչաւորող Մագդալենան» կտավը վաճառվեց 48 հազարով:

Մոսկվայում գծանկարների գները վաղուց արդեն հավասարվել են համաշխարհային գներին, իսկ երբեմն գերազանցում են դրանց: Օրինակ, Լանսերեի «Ձմեռային երեկո Փարիզում» գործը վաճառվեց 8000 դոլլարով: Հիշյալ Բորիս Գրիգորեւի «Պառկած կինը» ստեղծագործությունը վաճառվեց նախնական գնից կրկնակի թանկ՝ 8000-ով: Իլյա Ռեպինի «Ծերունի Բուռլակը» նկարը գնվեց 5000-ով:

Մոսկովյան շուկայում առայժմ անդորր է: Մինչդեռ աշխարհահռչակ «Քրիստի» եւ «Սոթբիս» աճուրդների կազմակերպիչները շարունակում են աշխատել: Հուլիսի կեսերին կանցկացվի «կայսերական եւ հետհեղափոխական ռուսական արվեստի եւ արքայասերների» միանգամից երկու աճուրդ:

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

ԵՐԵՎԱՆ

Նոր փաստաթղթեր՝ հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Օգոստոսի վերջերին Հայաստանի ազգային պատկերասրահի այցելուները ականատես կլինեն մի ուշագրավ ցուցադրության. այն պարունակելու է հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ նորահայտ փաստագրական նյութեր եւ լուսանկարներ, որոնք Փարիզում ապրող մեր հայրենակցուհի ծովինար Քելոնյանը ծեռ է բերել ֆրանսիական եւ գերմանական արխիվներից:

«Մինչեւ Հայաստան հասնելը հավաքածուն ներկայացվել է Փարիզի հայսնի «Դեֆանս» նորակառույց շենքի ցուցասրահում, այնուհետեւ ժնեւում ու Բեռլինում եւ լայն արձագանք գտել», Արմենպրեսի թղթակցին ասաց պատկերասրահի տնօրեն Շահեն Խաչատրյանը, որը վերջերս է վերադարձել Ֆրանսիայից: Ցուցահանդեսը ներկայացվելու է երեք փուլով, ընդգրկելով նաեւ մինչ 1915 թվականը եւ նրանից հետո ընկած ժամանակաշրջանը: Հավաքված նյութերի հիման վրա միաժամանակ առանձին պատկերագիրք է հրատարակվել Փարիզում:

Ցուցադրությունը ազգային պատկերասրահը կազմակերպում է Երեւանի պասնության եւ «Ցեղասպանության» թանգարանների հետ համագործակցությամբ:

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Բացվեց նկարիչ Զոլտան Նուրիջանի ստեղծագործությունների ցուցահանդեսը

ԲՈՒԴԱՊԵՇՏ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այստեղ մեծ հաջողություն ունեցավ հունգարահայ նկարիչ Զոլտան Նուրիջանի (1925-1974 թ.թ.) ստեղծագործությունների ցուցահանդեսը, որի բացմանը խոսք առացին ծանաչված գրողներ ու արվեստագետներ:

Զոլտան Նուրիջանը ծնվել է Տրանսիլվանիայի Մարոշվաշարհեյ քաղաքում, մասնագիտական բարձրագույն կրթությունն ստացել Բուդապեշտի գեղարվեստական ակադեմիայում՝ հունգար ծանաչված վարպետների ղեկավարությամբ, այնուհետեւ այն շարունակել Հռոմում՝ որպես Հռոմի հունգարական ինստիտուտի թոշակառու:

Պատմելով նկարչի ստեղծագործության մասին, Բուդապեշտում լույս տեսնող «Արարատ» ամսագիրը մասնավորապես նշում է, որ «Զոլտան Նուրիջանը անհրագործված նախագծերից բացի ժառանգություն է թողել երկու մոնումենտալ խճանկար, իսկ նրա նկարներն այսօր կարելի է տեսնել երկրի զանազան թանգարաններում, ինչպես նաեւ արտասահմանյան եւ հայրենական մասնավոր հավաքածուներում»:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մեկին երեք օրում... 500 հազար դոլլար

[illegible] O Globo TV [illegible] 25 [illegible] 500 հազար [illegible] դոլլար, [illegible] 4-320 [illegible]

Հ. Օ.

Մյուսին՝ սնանկացում

[illegible] Internal Revenue Service [illegible] 1.75 միլիոն դոլլարի [illegible] 75-ամյա [illegible]

Հ. Օ.

«ԱԶԳԱՅԻՆ ԹԵՐԹ»

Գինեգործարանը... զբոսաշրջության կենտրոն

[illegible] 15 [illegible]

Ռոք երգիչ Դեյվիդ Գահանը թմրամո՞լ

[illegible] 34-ամյա երգչին 10 [illegible] Հուլիսի 30-ին [illegible]

ԱԶԳ **Մարզանք**

ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐԸ ԼՈՒՍԱԲԱՆՎՈՒՄ Է
«ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ»
ՃԱՄՓՈՐԴԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱՋԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

ԱՐԱԳ, ԲԱՐՁՐ, ՈՒԺԵՂ

Հայ մարզիկները այսօր արդեն դուրս կգան մրցապարեզ

Հայ օլիմպիականներին օրհնություն ստացան Ատլանտայի Սուրբ Աննայի եկեղեցում

ԱՐԱՅ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հայաստանի օլիմպիական պատվիրակությունը ՀՀ ազգային ժողովի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանի գլխավորությամբ ժամանեց 26-րդ օլիմպիական խաղերի մայրաքաղաք Ատլանտա։ Հայաստանի պաշտոնական պատվիրակությունը բաղկացած է 59 հոգուց, որոնցից 32-ն են մարզիկներ։ Ատլանտայի օդանավակայանում հայկական պատվիրակությանը դիմավորեցին հատուկ խաղերի նախապատրաստման համար ԱՄՆ-ում ստեղծված հայկական օլիմպիական կոմիտեի ներկայացուցիչները։ Ատլանտայի Սբ. Աննա եկեղեցում ընդունելություն կազմակերպվեց ի պատիվ հայ օլիմպիականների, որից հետո հատուկ եկեղեցական արարողություն տեղի ունեցավ։ Նրանց օրհնեց Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ-ի Արևելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամյանը։ Այնուհետև ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Սամվել Գևորգյանն ընթերցեց Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի ուղերձը։ ՀՀ նախագահը իր ուղերձում կոչ է անում հայ մարզիկներին պայքարել արժանապատվորեն և անել հնարավոր ամեն ինչ հաղթանակի համար։ Ուղերձում նշվում է, որ հայ մարզիկների ելույթներին համակ ուշադրությամբ հետևելու է համայն հայությունը Հայաստանում, Սփյուռքում և Լեռնային Ղարաբաղում։ Համերգային արարողության մասնակիցները շնորհակալություն հայտնեցին բոլոր նրանց, ովքեր նպաստեցին և օգնեցին օլիմպիական խաղերին Հայաստանի թիմի մասնակցությանը։ Հատկապես

Առաջին անգամ լողի մրցումներում Հայաստանը կունենա իր ներկայացուցիչը Անուշ Մանուկյան

հարկ է նշել Ատլանտայի սակավաթիվ հայկական համայնքը, որը մեծ ջանք է գործադրել մեր մարզիկներին արժանավայել ընդունելու և նրանց օգնելու համար։ ԱՄՆ-ում Հայկական օլիմպիական կոմիտեի նախագահ Աշոտ Միքայելյանը 20 հոգու համար տուն է վարձել, իսկ բոլոր օլիմպիականների համար հատուկ նվերներ են պատրաստվել, ինչ որում նաև տեսախցիկներ, որոնց օգնությամբ մեր մարզիկները կնկարահանեն օլիմպիական խաղերի արժանահիշատակ պահերը։

Այսօր մեր մարզիկներից մի քանիսը արդեն դուրս կգան մրցապարեզ։ Այսպես, հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտիկներ Արամ Մանուկյանը (57 կգ), Սամվել Մանուկյանը (62 կգ), Լևոն Գեղամյանը (82 կգ) նախնական փուլում դուրս կգան մրցագորգ։ Հաջորդ օրը նույն մարզիկները իրենց քաշային կարգերում կշարունակեն պայքարը, իսկ հաջողության դեպքում հանդես կգան եզրափակիչում։ Այդ օրը պայքարի մեջ կմտնի նաև մեր լողորդուհի Անուշ Մանուկյանը, որն իր ուժերը կփորձի բրասի 100 մետր լողատարածությունում։ Հուլիսի 22-ին ևս երեք հունահռոմեական ոճի ըմբիշներ Արմեն Նազարյանը (52 կգ), Մխիթար Մանուկյանը (62 կգ) և Ցոլակ Եղիշյանը (90 կգ) դուրս կգան մրցագորգ, բացի այդ մրցահարթակ դուրս կգան մեր ծանրամարտիկները։ Առաջինը իր ուժերը կփորձարկի 64 կգ քաշային կարգում հանդես եկող Էդուարդ Դարբինյանը, որին հաջորդ օրը 70 կգ քաշային կարգում կհետևեն օլիմպիական խաղերի չեմպիոն Իսրայել Միլիտոսյանը և Հայկ Եղիազարյանը։ Մեր ծանրորդները կշարունակեն իրենց մրցելույթները նաև հաջորդ օրը (Վաչագան Քյոսախանյան և Հովհաննես Բարսեղյան, 76 կգ)։ Այդ օրը հանդես կգա նաև մեր մարմնամարզիկ Նորայր Սարգսյանը։ Հետագայում պայքարի մեջ կմտնեն մեր բռնցքամարտիկները, ջրացատկորդները և ձյուդոիստները։

ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔՆԵՐ

Աթենքից Ատլանտա մեկդարյա ճանապարհ

Այս տարի լրանում է ժամանակակից օլիմպիական խաղերի 100-ամյա հոբելյանը։ Խաղերի հիմնադիր Պիեռ դը Կուբերտենի նախաձեռնությամբ այն 1896 թվականի ապրիլի 6-ից մինչև 15-ը անցկացվել Աթենքում։ Մրցումների վայրը պատահական չէր ընտրված, այն խորհրդանշական էր, քանի որ հենց Հունաստանն էր հա-

1996 թ. Աթենքի մարզադաշտը օլիմպիական խաղերի ժամանակ

մարվում օլիմպիական խաղերի հայրենիքը։ Առաջին խաղերի ծրագրում ընդգրկված էին 9 մարզաձև, իսկ խաղերին մասնակցում էին 245 մարզիկներ։ Մեկ դար է անցել այդ օրերից, այսօր արդեն օլիմպիական եստաֆետն ընդունել է Ատլանտան, որը թվով 20-րդ քաղաքն է, որ փորձում է այդ բարձր պատիվը (Փարիզում, Լոնդոնում և Լոս Անջելեսում խաղերը անցկացվել են երկու անգամ)։ Ներկա օլիմպիական խաղերը թվով 26-րդն են։ 1916 թ. առաջին աշխարհամարտի, իսկ 1940, 1944 թթ. երկրորդ աշխարհամարտի պատճառով օլիմպիական խաղերը չեն անցկացվել։

Ահա այն քաղաքների ցանկը, որոնք պատվել են ժամանակակից օլիմպիական խաղերի մայրաքաղաք.

1896 Աթենք, Հունաստան
1900 Փարիզ, Ֆրանսիա
1904 Սենթ Լուիս, ԱՄՆ
1908 Լոնդոն, Անգլիա
1912 Ստոկհոլմ, Շվեդիա
1920 Անտվերպեն, Բելգիա
1924 Փարիզ, Ֆրանսիա
1928 Ամստերդամ, Նիդեռլանդներ
1932 Լոս Անջելես, ԱՄՆ
1936 Բեռլին, Գերմանիա
1948 Լոնդոն, Անգլիա
1952 Հելսինկի, Ֆինլանդիա
1956 Մելբուռն, Ավստրալիա
1960 Հռոմ, Իտալիա
1964 Տոկիո, Ճապոնիա
1968 Մեխիկո, Մեքսիկա
1972 Մյունխեն, Գերմանիա
1976 Մոնրեալ, Կանադա
1980 Մոսկվա, ԽՍՀՄ
1984 Լոս Անջելես, ԱՄՆ
1988 Սեուլ, Հարավային Կորեա
1992 Բարսելոն, Իսպանիա

Սամարանչը երդվեց Ատլանտայում սպանել դոպինգային հրեշին

Մինչ մարզիկները փորձում են ընտելանալ Ատլանտայի տապին, Միջազգային օլիմպիական կոմիտեն իր հերթական նստաշրջանում քննարկեց հակադոպինգային պայքարի հարցը։ ՄՕԿ-ի նախագահ Խուան Անտոնիո Սամարանչը հաստատ որոշել է օլիմպիադայում բացահայտել անթույլատրելի խթանիչ դեղամիջոցների օգտագործման դեպքերը։ Ինչպես ու, օլիմպիադային պատրաստվում են ոչ միայն մարզիկները, այլև բժիշկները։ Ատլանտայի հակադոպինգային հատուկ լաբորատորիան կահավորված է տեխնիկայի վերջին նորույթներով, այժմ կարելի է հայտնաբերել ամիսներ առաջ օրգանիզմ մտցված ստերոիդների հետքերը։ Հետևաբար, «անմաքուր» մարզիկների գործն անհույս բարդանում է։ Ինչպես տեղեկացնում է «Կոմսոմոլսկայա պրավդան», 1968 թվականից ի վեր դոպինգային ստուգման հետևանքով որակազրկվել է 51 մարզիկ, ընդ որում միայն Բարսելոնի օլիմպիադայում՝ 5 մարզիկ։ Ատլանտայի օլիմպիադան, որը ռեկորդային է մասնակից մարզիկների թվով, կարող է ռեկորդային լինել նաև հեռացվածների գծով։

Պ. Բ.

ԽԱՂԱՑԱՆԿ

ՀՀ ֆուտբոլի առաջին խմբի 1996/97 թթ. առաջնության

ԱՌԱՋԻՆ ՇՐՋԱՆ

1-ԻՆ ՏՈՒՐ

1 օգոստոսի (հինգշաբթի)

1. «Արագած» (Գյումրի)–«Սապֆիր» (Նոր Հաճըն) 18.00 ——
2. «Ազնավուր» (Նոյեմբերյան)–«Դինամո» (Երևան) 18.00 ——
3. «Լոռի» (Վանաձոր)–ԲՄԱ-Արայի (Էջմիածին) 18.00 ——

2 օգոստոսի (ուրբաթ)

4. «Աստղ» (Վանաձոր)–«Դվին» (Արտաշատ) 18.00 ——
5. «Արմավիր» (Արմավիր)–«Կապան-81» (Կապան) 18.00 ——
6. «Կումայրի» (Գյումրի)–«Նաիրիտ» (Երևան) 18.00 ——

2-ՐԴ ՏՈՒՐ

8 օգոստոսի (հինգշաբթի)

7. «Սապֆիր»–«Նաիրիտ» 18.00 ——
8. «Արագած»–«Ազնավուր» 18.00 ——
9. «Դինամո»–«Լոռի» 18.00 ——

9 օգոստոսի (ուրբաթ)

10. ԲՄԱ-Արայի–«Աստղ» 18.00 ——
11. «Դվին»–«Արմավիր» 18.00 ——
12. «Կապան-81»–«Կումայրի» 18.00 ——

3-ՐԴ ՏՈՒՐ

15 օգոստոսի (հինգշաբթի)

13. «Ազնավուր»–«Սապֆիր» 18.00 ——
14. «Լոռի»–«Արագած» 18.00 ——
15. «Աստղ»–«Դինամո» 18.00 ——

16 օգոստոսի (ուրբաթ)

16. «Արմավիր»–ԲՄԱ-Արայի 18.00 ——
17. «Կումայրի»–«Դվին» 18.00 ——
18. «Նաիրիտ»–«Կապան-81» 18.00 ——

4-ՐԴ ՏՈՒՐ

22 օգոստոսի (հինգշաբթի)

19. «Սապֆիր»–«Կապան-81» 18.00 ——
20. «Ազնավուր»–«Լոռի» 18.00 ——
21. «Արագած»–«Աստղ» 18.00 ——

23 օգոստոսի (ուրբաթ)

22. «Դինամո»–«Արմավիր» 18.00 ——
23. ԲՄԱ-Արայի–«Կումայրի» 18.00 ——
24. «Դվին»–«Նաիրիտ» 18.00 ——

5-ՐԴ ՏՈՒՐ

29 օգոստոսի (հինգշաբթի)

25. «Լոռի»–«Սապֆիր» 18.00 ——
26. «Աստղ»–«Ազնավուր» 18.00 ——
27. «Արմավիր»–«Արագած» 18.00 ——

30 օգոստոսի (ուրբաթ)

28. «Կումայրի»–«Դինամո» 18.00 ——
29. «Նաիրիտ»–ԲՄԱ-Արայի 18.00 ——
30. «Կապան-81»–«Դվին» 18.00 ——

6-ՐԴ ՏՈՒՐ

5 սեպտեմբերի (հինգշաբթի)

31. «Սապֆիր»–«Դվին» 17.00 ——
32. «Լոռի»–«Աստղ» 17.00 ——
33. «Ազնավուր»–«Արմավիր» 17.00 ——

6 սեպտեմբերի (ուրբաթ)

34. «Արագած»–«Կումայրի» 17.00 ——
35. «Դինամո»–«Նաիրիտ» 17.00 ——
36. ԲՄԱ-Արայի–«Կապան-81» 17.00 ——

7-ՐԴ ՏՈՒՐ

12 սեպտեմբերի (հինգշաբթի)

37. «Աստղ»–«Սապֆիր» 17.00 ——
38. «Արմավիր»–«Լոռի» 17.00 ——
39. «Կումայրի»–«Ազնավուր» 17.00 ——

13 սեպտեմբերի (ուրբաթ)

40. «Նաիրիտ»–«Արագած» 17.00 ——
41. «Կապան-81»–«Դինամո» 17.00 ——
42. «Դվին»–ԲՄԱ-Արայի 17.00 ——

8-ՐԴ ՏՈՒՐ

19 սեպտեմբերի (հինգշաբթի)

43. «Սապֆիր»–ԲՄԱ-Արայի 16.00 ——
44. «Աստղ»–«Արմավիր» 16.00 ——
45. «Ազնավուր»–«Նաիրիտ» 16.00 ——

20 սեպտեմբերի (ուրբաթ)

46. «Լոռի»–«Կումայրի» 16.00 ——
47. «Արագած»–«Կապան-81» 16.00 ——
48. «Դինամո»–«Դվին» 16.00 ——

23 սեպտեմբերի (երկուշաբթի)
ՀՀ ֆուտբոլի «Անկախության» գավաթի խաղարկության վիճակահանությունը
ժ. 12.00

9-ՐԴ ՏՈՒՐ

26 սեպտեմբերի (հինգշաբթի)

49. «Արմավիր»–«Սապֆիր» 16.00 ——
50. «Կումայրի»–«Աստղ» 16.00 ——
51. «Նաիրիտ»–«Լոռի» 16.00 ——

27 սեպտեմբերի (ուրբաթ)

52. «Կապան-81»–«Ազնավուր» 16.00 ——
53. «Դվին»–«Արագած» 16.00 ——
54. ԲՄԱ-Արայի–«Դինամո» 16.00 ——

1-2 հոկտեմբերի
Գավաթի 1/16 եզրափակիչի
առաջին խաղերը

7-8 հոկտեմբերի
Գավաթի 1/16 եզրափակիչի
պատասխան խաղերը

9 հոկտեմբերի (չորեքշաբթի)
ՀՀ ֆուտբոլի «Անկախության» գավաթի
1/8 եզրափակիչի վիճակահանությունը
ժ. 12.00

10-ՐԴ ՏՈՒՐ

14 հոկտեմբերի (երկուշաբթի)

55. «Սապֆիր»–«Դինամո» 15.00 ——
56. «Արմավիր»–«Կումայրի» 15.00 ——
57. «Աստղ»–«Նաիրիտ» 15.00 ——

15 հոկտեմբերի (երեքշաբթի)

58. «Լոռի»–«Կապան-81» 15.00 ——
59. «Ազնավուր»–«Դվին» 15.00 ——
60. «Արագած»–ԲՄԱ-Արայի 15.00 ——

19-20 հոկտեմբերի
Գավաթի 1/8 եզրափակիչի
առաջին խաղերը

11-ՐԴ ՏՈՒՐ

23 հոկտեմբերի (չորեքշաբթի)

61. «Կումայրի»–«Սապֆիր» 14.00 ——
62. «Նաիրիտ»–«Արմավիր» 14.00 ——
63. «Կապան-81»–«Աստղ» 14.00 ——

24 հոկտեմբերի (հինգշաբթի)

64. «Դվին»–«Լոռի» 14.00 ——
65. ԲՄԱ-Արայի–«Ազնավուր» 14.00 ——
66. «Դինամո»–«Արագած» 14.00 ——

2-3 նոյեմբերի
Գավաթի 1/8 եզրափակիչի
պատասխան խաղերը

Ծանոթություն. Խաղերը տեղի կունենան զույգերում առաջինը նշված թիմերի դաշտերում։

Օրվա հետքերով

ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Եվգենի Պոտեխին. Սահմանադրական լինելը հոգեվիճակ է

ՀՀ նախագահին ընդունեց «Հայաստան» զորախմբի նոր հրամանատարին

Սկիզբը էջ 1

1986-87 թթ. եղել է Աֆղանստանում, գլխավորել մոտոհրաձգային խումբ, 1987-89 թթ. Թերմեզի սահմանային ջոկատի դեկտի տեղակալ, օդադեսանտային խմբի պետ, մասնակցել է Աֆղանստանից խորհրդային զորքերի դուրսբերմանը. [illegible]

[illegible]

բերանը, այդ ուսումնասիրելով այն, վերցնելով ու զարգացնելով սահմանադրության, ակտիվ դերակատարման ծառայության հետ կապված բարի ավանդույթները, ասում է նա: Ընդունելով, ընդգծեց Ե. Պոտեխինը, [illegible]

[illegible]

«Հայաստան» զորախմբի ջոկատներում, կենտրոնական հրամանատարների ու անձնակազմի հետ կայացնելու արդյունքներ: Հետո կգնամ Մոսկվա, կնշես ու կրկին գամ վախճան կպետեմ Երևան, քանի դեռ չի կինի որոշում էր գալ հետո, ծառայում էր հրամանատար:

Ինչո՞ւ են զորերը դեսպանական [illegible]

սահմանում, այս հարցով դիմեցինք Կովկասյան սահմանային խմբի օկրուգի հրամանատար գեներալ լեյտենանտ Վլադիմիր Ռուդյակին: Իրավիճակը միանշանակ չէ, դասավորվեց հրամանատարը: [illegible]

... որ ՌԴ ու Հայաստանի բարեկամական ... կամրապնդի եւ մեր բարի ավանդույթները կպահպանվեն, ասաց նա:

Երեկ օկրուգի հրամանատարը մեկնեց Գյումրի՝ Վրաստանի դեկավարներին ներկայացնելու «Հայաստան» սահմանային զորախմբի նոր հրամանատարին:

ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հանցագործները հաղթանակ են տանում

Սալման Ռադուեւը հայտարարեց, որ Դուդաեւը կենդանի ողջ է

Դաշտային հրամանատար Սալման Ռադուեւը, որը զոհված էր համարվում, մահից առաջ է անցկացրել Չեչնիայի հարավ-արեւելքում գտնվող բնակավայրերից մեկում: Այս տարվա մարտի 3-ին, կեսգիշերին անհայտ մի նշանառու կրակել էր ՌԴ ... [illegible]

սեփական կարծիքն են արտահայտում, սակայն այդ որոշումներն ընդունվել են «Ջիհադի» դաշտային հրամանատարների խորհրդում: Սալման Ռադուեւը հայտնել է, որ իրեն են ենթարկվում 5 ազգամիջյան ... դաշտային հրամանատարներ ... [illegible]

... ստեղծել եւ հրամայել է այդ բանակին շարունակել մարտական գործողությունները ինչպես Չեչնիայում, այնպես էլ Ռուսաստանի տարածքում. «Ալյանսային եւ երկաթուղային պատերազմը կվարվի Սիբիրից մինչեւ Բելառուս»: Նա պարզաբանեց, որ իր հայտարարությունները համաձայնեցված չեն Չեչնիայի հարավում գտնվող հրամանատարների՝ Բասաեւի, Գելաեւի եւ այլոց հետ, այլ իր ...

... Դուդաեւի հայտարարությունը Դուդաեւի ողջ լինելու մասին չի կարելի լուրջ ընդունել: Ստեղծվածն առաջ նաեւ, որ հետաքննությամբ ... Ռադուեւին, կասկած չունի, որ դա հենց Ռադուեւն է, ծնոտին ..., պլաստիկ վիրահատությունից հետո (Ռադուեւն այլեւս լուրջ վնասված էր ասացել) վերջինիս դեմքը բավականին փոխված էր:

ԿԱՐԻՆԵ ԵՍԱՅԱՆ-ԵՆՈՔՅԱՆ

Հանրապետականների հայցը Քլինթոնի դեմ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 19 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հանրապետական օրենսդիրների խումբը կասեցել է իր սղանցապիր եւ դատական հայց է ներկայացրել ընդդեմ ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնի եւ պաշտպանության նախարար Ուիլյամ Փերիի: Վաշինգտոնի համայնական մարզային դատարան ներկայացված փաստաթղթի տակ ստորագրություն են դրել ամերիկյան 40 սենատորներ եւ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի անդամներ: Ինչպես հաղորդել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, նախագահը, որը համարվում է զինված ուժերի գերագույն գլխավոր հրամանատար, եւ Պենտագոնի ղեկավարը մեղադրվում են հակահրթիռային պաշտպանության մասին օրենքի խախտման մեջ:

Կարաջիչը հրաժարվեց բոլոր պաշտոններից

19 ՀՈՒԼԻՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Միացյալ Նահանգների հատուկ բանագնաց Ռիչարդ Հոլբրուքն այսօր հայտարարեց, որ Բոսնիայի սերբերի առաջնորդ Ռադովան Կարաջիչն անցնող գիշեր ստորագրեց հայտարարագիր, ըստ որի հեռանում է կուսակցական ու պետական բոլոր պաշտոններից:

Չինաստան. Մեծաքանակ զոհեր ու ավերածություններ ջրհեղեղներից

19 ՀՈՒԼԻՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Չինաստանի քաղաքացիական հարցերի նախարարությունից հայտնեցին, որ նախորդ շաբաթների ջրհեղեղների պատճառով, որոնք հեղեղել են 8 գավառ, զոհվել է 716 մարդ: 2 միլիոն մարդ ստիպված լքել է մշտական բնակության վայրերը փոթորիկների եւ շարունակվող հորդառատ անձրեւի պատճառով: Մոտ 1 միլիոն տուն է խախտվել, 2 միլիոն 800 հազար տուն վնասվել է: Աղետի պատճառած նյութական վնասը՝ 4 միլիարդ 800 միլիոն ամերիկյան դոլար է:

ՏՐՎՈՒՄ Է ՎԱՐՁՈՎ

Միջնական երկհարկանի առանձնատուն 8 սենյակ, երկաու կան լոդջանով եւ գարաժով, 15500 քմ բնակավայր ... ծառերով ... եւ երկու ... մուտքով:

Հասցեն՝ Ռուբինյան 41 փողոց, տուն 7
Հեռախոս՝ 25-86-69

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

«Ղարախանի Թեյարանը» ՍՊԸ
(Մյասնիկյանի պողոտա)

ARX **ԱՅԱՔՍ**
ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

հրավիրում է Ձեզ հուլիսի 30-ից մինչեւ օգոստոսի 3-ը կատարել հետաքրքիր ճանապարհորդություն

Ռեյս չվերթ TU-154M ինքնաթիռով

ԵՐԵՎԱՆ-ՎԱՐՇԱՎԱ-ԵՐԵՎԱՆ

Այցելության քաղաքներ՝ Վարշավա կամ Լոձ

ըստ ցանկության

Պտույտ քաղաքի շուրջը, հրաժեշտի երեկո

Դուք կբնակվեք 2 եւ 3 տեղանոց համարներում բոլոր հարմարություններով, անվճար կարող եք փոխադրել 20 կգ ուղեբեռ, 20 կգ-ից ավելի ուղեբեռի ամեն 1 կգ-ի փոխադրման համար վճարը 1.5 $-ի համարժեքով

«ԱՅԱՔՍ» ՍՊԸ ցանկանում է Ձեզ հաճելի ճանապարհորդություն

ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ 43Ա, ՀԵՌ. 53-15-73, 53-88-45

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* եւ *պահանջարկի* մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Հայաստան» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 ... Տպաքանակ 4000 ... 19. 07. 1996 Գինը 75 դրամ